TUNTURILATU 4/2007

Kuokten 40-vuotisvaelluksella mukana olleen rinkan kertomaa

Ihmettelin, miksi Airi säilytyspaikassani jutteli, että otanko rosnan vai rinkan. Helpotin hänen valintaansa putoamalla hyllystä hänen eteensä. Onhan itsestään selvää, että minä putkirinkka, olen parempi kuin tuo maailmanmatkaaja rosna, joka kehuu käyneensä Australiassa asti.

Hassua, että tuo neljän päivän vaellus on varusteiltaan sama kuin viikon vaellus. Vähitellen jokainen soppi minussa täyttyy erilaisista tarvittavista esineistä ja tarvikkeista.

Sovittuna aikana olin innoissani liimautunut Airin selkään, etten vain jäisi matkasta pois. Kuitenkin kävi niin, että jouduin Jalon peräkärryyn alkumatkan ajaksi kaikkien muiden rinkkojen ja muiden irtonaisten esineiden kanssa. Siellä oli pimeää.

Mitä tekisin kartalla?

Padasjoen Nyystölässä, perävaunun kuomu aukeni ja pääsin ulos kuuntelemaan Matin reittiselostusta ja turvaohjeita. Kartat käteen. ajattelin tosin, mitä teen kartalla, sehän on kantajaani varten.

Kahdeksan rinkkaa kantajineen Punkaharjulta, Riihimäeltä ja Hyvinkäältä vahvistettuna kahdella koiralla. Ne pääsivät matkaan ilman kantamusta - epäreilua! Onnenmyyrä, oli lähtöpaikkamme nimi ja onnenmyyräksi tunsin itseni päästessäni Airin selässä auringon paisteessa Ilvespolulle.

Reitti osoittautui vaihtelevaksi. Välillä kuulin edestäni puuskutusta. Oli kuulemma hiki. Minä olin muka painava! Itsehän pakkasit minut täyteen tavaraa. Sopivin välein pääsin lepäämään maankamaralle.

Ensimmäinen yö oli vähän viileä. Nukuin Irman rinkan vieressä teltan liepeen alla. En päässyt kuuntelemaan, mitä kantajat puhuivat nuotiolla. Hauskaa tuntui olevan! aamulla jouduin moneen kertaan pengottavaksi, hukassa oli milloin mikäkin remmi.

Evon juhlavaelluksella olivat mukana Matti Airi, Irma, Päivi, Raija, Olli, Anja ja Peni sekä kameran takana Jalo ja koiransa Hessu.

Tuttuakin tutumpi Sorsakolu

Toisen päivän polku oli minulle tuttu. Kantajani valitti kivikkoista polkua. Vuosien kuluessa kulkijat kuluttavat polkua tuoden kivet ja kannot esille.

Pääsin monen matkani päämäärään Sorsakoluun. Vaivuin muistojeni maailmaan. Kantajanikin halusi olla yksin muistoineen toisten lähtiessä kiertämään Haarajärveä.

Yö oli lämmin ja sain vielä sadehupun suojakseni. Oli hyvä kuunnella teltoilta kuuluvaa kuorsausta petäjään nojaten.

Puuskutus väheni

Kolmas päivä meni jo helpommin, en kuullut enää kovin kovaa puuskutusta. Ihanaa, kaunista, kuului sitä useammin. Kuljettiin lähellä vesiä ja vilvoittelemaan teki mieli.

Ai niin, olin unohtaa, että polun varrella oli tiedotteita joissa kerrottiin alueen historiaa. Matti ja Anja niitä ääneen lukivat. Emmehän me rinkat osaa lukea.

Viimeisen yö tällä vaelluksella vietin kauniilla paikalla. Tasaista teltan paikkaa oli joka puolella. Teltan rinkkakaverini ihmetteli, kun kantajat eivät osanneet päättää mihin teltan laittavat. Oli kuulemma teltassakin kuuma. Kuulin, että nuotioita ei saa sytyttää metsäpalovaroituksen vuoksi. Ei se haitannut. Sisuksistamme löytyivät keittimet ja polttoaineet.

Sauna odotti kantajia

Aamulla taas löysin itseni keventyneenä Airin selästä, sillä tiesin, että Jalo oli ottanut minulta makuupussin rinkkaansa. Irma oli kantanut teltan koko matkan ajan. Näinköhän kantajani alkaa väsyä kantamaan minua!

Viimeinen etappi kohti Evokeskusta oli leppoisaa kulkua. Sauna odotti kantajia. Saunan jälkeen muisteltiin taukopaikkoja, joita oli sopivasti.

Loppumatkaksi Jalon peräkärryyn. Kotona Hyvinkäällä minut tyhjennettiin. Ennen kuin pääsin säilytyspaikkaani, näin kantajani kaatavan kiireellä kukille vettä parvekkeella.

No lopulta olin rosnan vieressä kertoilemassa vaelluksesta. Rosna kuunteli kateellisena. Yritti välillä sanoa jotain, mutta en antanut vuoroa. Nyt odottelen seuraavaa kertaa. Ihana levätä välillä ja kerätä kärsivällisyyttä uusia koitoksia varten.

Terveisiä ja kiitos kavereille!
Rinkan tulkkina **Airi**

Olli ja Matti majavarastilla.

Vihdaksia kesäpäivillä 3

Owla ensilumilla 5

Nainen noitana 6

Tsietsalaiset Kiisalla 12

Puheenjohtajan tähdenvälit

Tämän vuoden syyskokous- ja susiaisviikonlopppu Kauvatsassa, Satakunnassa, oli erinomainen tilaisuus. Kiitettävällä tavalla geatkilaiset pitivät meistä osallistujista hyvää huolta.

Suolana tapahtumassa oli Suomen Ladun uuden toiminnanjohtajan Eki Karlssonin perheen mukanaolo ja osallistuminen kaikkiin tapahtumiin.. Nina, Eki, Niki ja Neo sulautuivat joukkoomme ikäänkuin he olisivat olleet latulaisisa jo pitkän aikaa...

* * *

Sunnuntaiaamuna kerroin Maritan ja Sirpan kanssa antoisassa keskustelutuokiossa Ekille tunturilatulaisesta toiminnasta. Oli hienoa antaa kuva perusyksikön toiminnasta uudelle toiminnanjohtajalle, ja tuntea, että hän halusi tutustua latulaisuuteen ruohonjuuritasolla. Jokainen Susiaisissa läsnäollut tunturilatulainen viestitti olemuksellaan ja käyttäytymisellään sekä keskusteluissa positiivista tunturilatulaisuutta.

* * *

Vuosikokouksessamme sääntöjen mukaisten asioiden lisäksi hyväksyttiin lippusääntö. Henkilövalinnoissa tilintarkastajana toiminut Vappu Hietala ja johtokunnan jäsen Tapani Ilvonen halusivat jättää paikkansa. Uutena jäsenenä johtokuntaan tuli valituksi Matti Häppölä Hyvinkäältä ja toiseksi tilintarkastajaksi Leena Paavola Tampereen seudulta.

Vappu ja Tapani, olette antaneet Tunturiladun toiminnalle merkittävän panoksenne. Suuret kiitokset halausten kera teille molemmille. Vapun yli kymmenen vuoden ajan pyyteetön ja asiantunteva toiminta talousasioissa on ollut yhdistyksellemme arvokasta aikaa.

Pohdintaa ja evästyksiä susisääntöjen muuttamisesta tuli niukanlaisesti. Toimikunta työskentelee ja aikanaan esitys tulee vuosikokouksen käsittelyyn.

* * *

Suomen Ladun liittokokous lokakuussa Paraisilla oli hieman erilaisempi kuin aikaisemmat kokoukset. Tuomo Jantunen toiminnanjohtajana jätti jäähyväiset latukansalle ja alkoi Eki Karlssonin kausi. Vuosikokouksessa saatiin liittohallituksen vastaus ulkoilukeskuksia koskevaan ponteen. Vastauksessa kerrottiin ulkoilukeskusten tausta ja nykytilanne, tilinpäätöstiedot kymmeneltä edeltävältä vuodelta, keskusten vaikutus jäsenmääräkehitykseen ja tulevaisuuden suuntaviivat. Ulkoilukeskusten tulevaisuuden suunnitelmien toteuttamisasteesta luvattiin kertoa seuraavassa kevätliittokokouksessa.

Iltajuhlassa esitimme yhdistyksen puolesta Tuomo Jantuselle kiitokset yhteistyöstä ja toivotimme virkeitä eläkevuosia. Liikunnallisena ihmisenä Tuomon tulemme näkemään usein myös yhdistyksemme tapahtumissa, ainakin pääkaupunkiseudulla.

* * *

Yhdistyksemme kaunis lippu on mukana itsenäisyyspäivän kansalaisjuhlan paraatissa Tampereella. Kolbmalaiset ovat uskoneet tehtävän Helinä Saarisen hoidettavaksi. Toivottavasti joku tunturilatulainen on paikalla kameran kanssa.

* * *

Kun talvi saadaan kunnolla alkuun ja joulu jätetään taakse, lähestyy keväthankien aika ja Kevätpäivät Joutenlammella. Muistamme hyvin kuuden vuoden takaisen maaliskuun, jolloin kävelimme teräshangilla Joutenlammen kurssikeskuksen kankailla oktalaisten vieraina. Toistuvatko hankikelit tulevana keväänä, sen kokevat ne, jotka kevätpäivälle saapuvat.

* * *

Kiitän tämän vuoden toiminnassa mukana olleita työstänne ja toivotan jokaiselle tunturilatulaiselle riemukasta ja valkoista joulun aikaa.

Kevätpäivillä tavataan ja halataan..

Raimo

Hei Kavtsista

Kirjoitan tätä harmaana sunnuntaipäivänä talvisia kelejä odotellen.

Ensilumi on jo satanut täällä Vantaallakin, mutta sulanut pois. Tässä vaiheessa vuotta voi vain toivoa, että tänne eteläänkin saataisiin edes joksikin aikaa talvi, jottei hiihtoja muut talviset taidot ihan kokonaan unohdu.

Mennyt syyskausi alkoi Kavtsin 35-vuotisjuhlien merkeissä. Juhlat vietettiin pienimuotoisin juhlallisuuksin syyskuisena viikonloppuna kerhon kämpällä Kärrissä.

Juhliin osallistui noin 60 kerholaista, mukana myös kerhon perustajajäseniä.

Ohjelmaan mahtui mukavaa yhdessäoloa niittypotkupallosta pehtoorin rakentamien hevoskärryjen, Kärrin Kärrit, vihkimiseen.

Perinteinen ruskavaellus tehtiin Pyhä-Luoston maisemiin.

Lokakuussa kerho lähti Logi-kerhon vieraaksi Kurjenrahkan kansallispuistoon karpalo- ja sieniretkelle.

Kanooteillakin on vielä matkattu, tällä kertaa Helvetinjärven kansallispuistossa.

Perinteinen puolipitkämarssi (22 km) käveltiin Nurmijävellä marraskuun alussa.

Nyt odotellaan joulun tuloa ja kerhon perinteisiä joulujuhlia.

Joulunäytelmän roolit on jo jaettu ja vuorosanojen opettelu aloitettu.

Lisää tulevista talven tapahtumista löytyy kerhon nettisivuilta.

Allekirjoittanut valittiin jatkamaan kerhon puheenjohtajana ensi vuonnakin, joten näitä kuulumisia kirjoittelen teille jatkossakin.

Mukavaa joulun ja talven odotusta teille kaikille!

Terveisin
Pertti

Tervehdys Satakunnasta

Kiitos teille kaikille, jotka osallistuitte satakuntalaiseen susiaisviikonloppuun. Juhlan aiheita oli useampia. Kiitos kaikille muistamisesta niin kerhon kuin itsenikin puolesta. Viikonloppu oli hauska ja haasteellinen pienelle kerholle, mutta selvisimme siitä hyvin, ahkerien talkoolaisten avulla.

Tulevan vuoden asiat on nuijittu kasaan. Ehkä mielikuvituksen puutetta kerhossamma edustaa se, että uutta puheenjohtajaa ei kerhollemme saatu vieläkään.

Sen sijaan kerhotoimikuntaan saatiin lisävahvistusta, kun jäsenmäärää lisättiin kahdella. Into Lahtinen ja Matti Bärling ovat uusia toimikuntalaisia. Ehkä toimintamme monipuolistuu nyt, kun miehisiä edustajia on yhtä paljon kuin meitä naisiakin. Haaveena on saada miehille oma vaellus jo ensi syksynä, mutta lähitulevaisuus näyttää, toteutuuko se.

Ohjelmassamme on ensi vuonna hiihtovaellus, yksi naisten vaellus, yksi koko perheen pidennetty viikonloppuvaellus ja toivottavasti tarjottimelle saadaan vielä aikuinen-lapsi-vaelluksin.

Melontaviikonloppu on ohjelmassa toukokuussa, kesäkuussa on suunnistuskurssi ja heinäkuussa sitten se ”juhlavaellus” Susikyrön maastossa.

Huittinen isännöi tulevana kesänä Special Olympics-kisoja, jonne odotetaan noin tuhatta kilpailijaa. Nämä Kehitysvammaisten Liikunta ja Urheilu ry:n pohjoismaiset kisat tarvitsevat paljon talkoolaisia ja mekin haluamme kantaa kortemme kekoon.

Ennen ensi vuotta on kuitenkin aika hiljentyä joulun viettoon.

Kiitos kaikille kerholaisillemme. Hyvää ja rauhallista Joulua kaikille tunturilatulaisille. Tavataan taas ensi vuoden tapahtumissa.

Satu

TOIMINTA-MUISTIO

Vuosi 2008

29.3.-5.4.	Login kerhoviikko Susikyrössä
5.-12.4.	Owlan kerhoviikko Susi-Talaksella
5.-12.4.	Oktan kerhoviikko Susi-Kiisalla
12.-19.4.	Kunniasusi Ykän seurueen viikko Susi-Kiisalla
19.-26.4.	Kumpen kerhoviikko Susi-Kiisalla
7.-14.6.	Owlan kerhoviikko Susi-Kiisalla
12.-19.7.	Nuorisotoimikunta Susikyrössä
19.-26.7.	Geatkin kerhoviikko Susikyrössä
26.7-2.8.	Kämppätoimikunta Susi-Talaksella
30.8.-6.9.	Tsietsan kerhoviikko Susikyrössä
6.-13.9.	Kuokten kerhoviikko Susikyrössä
6.-13.9.	Login kerhoviikko Susi-Talaksella
13.-20.9.	Kavtsin kerhoviikko Susi-Talaksella
13.-20.9.	Kolbman kerhoviikko Susikyrössä
20.-27.9.	Kämppätoimikunta Susikyrössä
28.-30.3.	Kevätpäivät ja kevätkokous Kajaanin Joutenlammella Oktan järjestäminä
22.-24.8.	Kesäpäivät Yläneellä Login järjestäminä
10.-12.10.	Syyskokous ja Susiaiset Janakkalassa Alppaksen järjestäminä

Tunturiladun johtokunta ja toimihenkilöt

Raimo Pahkala, puheenjohtaja, Okta, Honkakatu 10, 87100 KAJAANI, raimo.pahkala@nic.fi, (08) 637 009, 040 839 6638

Sirpa Alapuranen, varapuheenjohtaja, kerhoasiainhoitaja, Kavtsi, Vallikatu 5–7 A 4, 02650 ESPOO, sirpa.alapuranen@luukku.com, (09) 298 9881, 040 860 5148

Tommi Avikainen, Ovtsi, Askartie 2b15 00700 Helsinki tommi@pihtiputaalainen.com, 0500-546126

Matti Häppölä, Kuokte, Kirveskatu 7, 11130 RIHIMÄKI, 050 490 3897, matti.happola@gmail.com

Paavo Kramsu, Logi, Lauklähteenkatu 6 A 23, 20740 TURKU, paavo.kramsu@luukku.com, (02) 236 3369, 040 706 2764

Markku Salminen, Kuokte, Vuoritie 24, 04400 JÄRVENPÄÄ, markku.a.salminen@netti.fi, (09) 291 9916 k, (09) 2719 2458 t, 040 548 4600

Lea Sarkeala, Njeallje, Satakunnankatu 53 A-rappu, 78200 VARKAUS, lea.sarkeala@pp.inet.fi, (017) 556 9400, 0400 299 956

Hanna Sinilehto, Kolbma, Männikkötie 5 B 20, 05830 HYVINKÄÄ, hanna-mari.sinilehto@pp.inet.fi, 040 747 7479

Timo Tulosmaa, Kolbma, Elianderinkatu 8 C 10, 33230 TAMPERE, timo.tulosmaa@sci.fi, 040 744 0565

Toimihenkilöt

Iitu Gerlin, sihteeri, Kavtsi, Maria Jotunin tie 10 E 52, 00400 HELSINKI, iitu.gerlin@kolumbus.fi, 040 707 4598

Pekka Kallio, kämppäisäntä, Logi, Kalttassuo, 20660 LITTOINEN, pekka.kallio@hartela.fi, 050 527 2796

Jaana Sorjonen, talouden-hoitaja Ovtsi, Saarijärventie 7 A 3, 40200 JYVÄSKYLÄ, jaana,sorjonen@elisanet.fi, 0400 - 644 246.

Satu Ojala, toimitussihteeri, tiedottaja, Geatki, Karpintie 13, 32700 HUITTINEN, satu.ojala@huittistensanomalehti.fi, (02) 560 1085 t. 050 523 4844

Pirjo Sinilehto, jäsensihteeri, Kolbma, Veisunkatu 14 as 5, 33820 TAMPERE, pirjo.sinilehto@kolumbus.fi, (03) 266 2592 k. 040 763 1109

Tilintarkastajat 2007
Vappu Hietala
Lasse Luoto

Vihdantekoa ja pujottelua kesäpäivillä

Tunturiladun kesäpäivät järjestettiin tänä vuonna tunturikerho Tsietsan toimesta Karttulassa Marjakartano Hussolan maisemissa. Paikkana Hussola oli oivallinen, tilaa telttailuun oli riittävästi ja sisämajoitusvaihtoehtoja samoin. Isäntäväki, Tuula ja Pertti Husso sekä heidän poikansa vaimoineen huolehtivat kiitettävästi vieraiden ylläpidosta, mm lauantaiillan kalakukko katosi nopeasti pöydästä.

Jo perjantai-iltana saapui joitakin telttailijoita ja sääkin lupaili hyvää. Lauantaiaamu toi kuitenkin sateen ja harmauden mutta sehän ei haitannut, paikalla kävi viikonlopun aikana noin 90 tunturilatulaista.

Visaisia tehtäviä luontopolulla

Tsietsan puheenjohtaja Urpo Häkkinen avasi kesäpäivät virallisesti ja lipunnoston jälkeen päästiin luontopolulle. Tehtävät olivat vaativia mutta osallistujia oli sateesta huolimatta. Toiset keräilivät matkalla mustikoita, jotkut löysivät kantarellejakin. Lisänä luontopolun tehtäviin oli havupuiden oksien tunnistus.

Vihdantekokisassa tuomarien huomio kiinnittyi ensisijaisesti vihdan ladontaan ja sidontaan, käteen käypäisyyteen ja vihdan muotoon.

Sirpa Alapuranen alusti Tunturilatu huomenna-tulevaisuuskeskustelun jatkoa ja kerhot pohtivat omissa ryhmissään uhkia ja mahdollisuuksia.

Arpajaisista, jotka olivat illansuussa oli muodostua sisäpiirin juttu. Johanna Zingelmann onnettarena poimi sattumoisin kaikki omat arpansa ja Hussolan väen arvat nousivat myöskin kiulusta yksi toisensa jälkeen.

Kumpelaiset mietteliäinä kodassa.

Tuleeko tästä vihta vai vasta?

Heikki Hiltunen nostatti suupielet ylös

Hussolan molemmille sukupolville luovutettiin Viiden vuosikymmenen vaellus-kirjat kiitokseksi kestityksestä.

Illalla oli kodalla laulajaiset joita säesti hanurilla monitoimimies Heikki Hiltunen saaden jutustelullaan jokaisen suupielet hymyyn. Tarinoita ja lauluja riitti iltamyöhään ja viimeisen värssyn jälkeen virkeimmät jatkoivat iltaa vielä läheisellä Riihilavalla tanssin merkeissä.

Pujottelua soutaen

Sunnuntain aamunavauksen hoiti Hugo Jäntti ja sen jälkeen alkoi kerhojenvälinen pujottelusoutukilpailu. Tuomari Antero Konttinen antoi bonuspisteitä mm. savolaismallisesta soudusta.

Lounaan jälkeen oli kaikkien kisojen palkintojen jako, päättäjäiset sekä lipunlasku. Niin olivat yhdet kesäpäivät jääneet historiaan, seuraavan kerran näemme näissä merkeissä Varsinais- Suomessa Login vieraana.

Kilpailujen tulokset ja tuomarien kommentit voi lukea tunturikerho Tsietsan kotisivuilta.

Kiitokset kaikille mukana olleille, niin järjestelytoimikunnalle ja mukana olleille talkoolaisille kuin myös Hussolan väelle sekä tietysti vieraillemme.

Tunturilatulaisten iloinen ja reipas henki teki tapahtumasta onnistuneen.

Seija Vihervuori

Tunturiladullako tulevaisuutta?

Kesäpäivillä 2006 aloitettiin Tunturiladun tulevaisuuskeskustelu pohtimalla ryhmissä, mitä heikkouksia toiminnassamme on ja toisaalta, mitä mahdollisuuksia meillä on jatkaa vireänä ja toimivana yhdistyksenä.

Uhkia vähemmän kuin vahvuuksia

Yhteenvetokeskustelussa listattiin yhteensä 31 uhkaa, mutta ilahduttavasti vahvuuksia löytyi hieman enemmän, 36 kpl.

Viime tammikuun kerhotoimihenkilöiden koulutuspäivään osallistujat saivat sitten merkitä mielestään tärkeimmät elokuussa listatuista uhista ja vahvuuksista. Tällöin seuraavat asiat nousivat päällimmäisiksi.

Heikkoudet / uhat

· nuoret puuttuvat / korkea keski-ikä > retkeilyn luonne muuttuu
· paljon passiivisia jäseniä
· toimihenkilöiden saanti
·talkoohengen häviäminen
· pieni osallistumisprosentti
· uudistuminen toiminnallisesti
· huono tunnettuus
· markkinointi
· vanhat jäsenet sisäänlämpiäviä > ei oteta uusia tarpeeksi huomioon, ei kysytä nuorten mielipiteitä
· nuoret kokevat kämpät alkeellisiksi
· susiylimielisyys
· nuoret eivät liiku

Vahvuudet / mahdollisuudet

· eränkäyntitaidot (”ammattitaito” ja kokemus retkillä)
· Lapin kämpät
· hyvä oma lehti
· talkoohenki
· valtakunnallisuus
· mukava ilmapiiri
· ulkoilun filosofia nousussa
· kerhojen välinen yhteistyö
· tasa-arvoinen suhtautuminen jäsenistöön
· elämyksellisyyden nousu
· retkeily lähialueilla
· koulutusjärjestelmä

Koska toimintamme tapahtuu pääasiallisesti kerhoissa ja koska ne ovat mm. kokonsa ja ikärakenteensa puolesta kovin erilaisessa asemassa, niin viime kesäpäivillä jatkettiin asioiden läpikäyntiä kerhoittain. Valitettavasti aivan kaikki kerhot eivät olleet paikalla ja osasta oli suhteellisesti kovin pieni edustusto, sillä puheensorinasta päätellen paikalla olleet paneutuivat pohdintaan antaumuksella, kuten oli tarkoituskin.

Toivottavasti tätä innokasta keskustelua jatketaan nyt aktiivisesti kerhoissa, kun mietitään tulevien vuosien toimintaa ja toimintamuotoja.

Tulevaisuuden pohtimista Sirpan johdolla.

Luonnossa liikkumisen taito vahvuutena

Kerhojen kirjaamista asioista nousi selvästi esille yhteistyö niin toisten kerhojen kuin myös muiden alueella toimivien latuyhdistysten kanssa. Samoin luonnossaliikkumistaitojamme pidettiin vahvuutenamme ja mahdollisuutena hyödyntää.

Mielenkiintoista oli myös se, että sama asia voitiin kokea sekä uhaksi että mahdollisuudeksi kuten kerhon koko, talkoohenki, susijärjestelmä, valtakunnallisuus ja Suomen Ladun jäsenyys.

Välttämättä kaikkea ei siis tarvitse laittaa uusiksi, vaan koetetaan kääntää uhanalaisia asioita tavalla tai toisella meille positiiviseksi kuten Karttulassa njealljelaiset asian oivaltaen ilmaisivat: jäsenistö vanhenee – vanhetaan yhdessä!

Sirpa Alapuranen

Njealljen kuulumisia

Miten meni tämä lopuillaan oleva vuosi 2007 kerhossamme, se on kysymys, jota yksi ja toinen yhdistyksen vetäjä miettii näinä päivinä – on se aika vuodesta, kun ynnätään yhteen mitä on tehty ja mitä jäänyt tekemättä.

Vuoden alusta otimme käyttöömme uuden kerhokirjan, joka kertoo kuluvan vuoden tapahtumakuvauksia ja osallistumisia niihin. Ystävämme Santran antama kerhokirja – muisto yhdestä yhteisistä Lapin matkastamme on tallentanut tulevia historian tutkijoita varten tietoja mukavista tilaisuuksista, retkistä ja matkoista, joita kerhon nimissä olemme tehneet.

Kuluvan vuoden saldo on ollut hiihtomatka Vuontispirtille ja ruskamatka Susi-Kiisalle.

Lähialueen luontoretken teimme Orinoron Rotkoon, jota sanotaan yhdeksi Savon seitsemästä ihmeestä. Jännittävä koko perheen patikointi- ja retkeilykohde Soisalon saaressa Mustinmäessä, jos paikka kiinnostaa, tietoja saa osoitteesta matkailukeskus.unnukka@pp.inet.fi. Toukokuu oli sopiva aika tutustumiseen, luonto alkoi heräämään tulevaan kesään ja rotkossa sai vielä vilvoitella ja ihailla varjopuolen jääseinämiä.

Elokuun purjehdus oli vuorossa kolmannen kerran Linnansaaren kansallispuiston maisemiin, joista ei voi koskaan saada kyllikseen – kaunis Haukivesi saarineen on uskomattoman kaunis ja Linnansaaren Sammakkolahdessa on mukavat leiriytymisolosuhteet. Linnavuodelta voi ihailla silmänkantamattomiin ulottuvaa savolaista järvimaisemaa. Onnistuneen matkan olivat saaneet aikaiseksi Pirjo ja Seppo, jotka toimivat ” kyytimiehinä veneillään” – kiitos molemmille vielä kerran mukavasta viikonlopusta Haukivedellä.

Menneen vuoden tapahtumista puuttuu vielä yksi eli pikkujoululounaamme Pieksämäellä, jonka jälkeen rauhoitumme joulunajan viettoon, kukin omilla tahoillamme.

Kerhokirjan sivuja käännellessäni ja lukiessani siitä menneen vuoden tapahtumia, totesin sinne kirjautuneen yhteensä 15 tilaisuutta ja nimikirjoituksia yhteensä 239 kappaletta.

Suurin yleisömenestys oli kesäloman jälkeen ensimmäinen tapaamisemme Mikkelissä, jonne oli saapunut meitä paikalle yhteen 39 henkeä. Kaukaiset vieraamme vanhat tunturilatulaiset Helvi ja Esko Venäläinen Kanadasta olivat saapuneet paikalle vanhan ystävänsä kerholaisemme Olavi Ylösen kutsumina. Eskon kertomuksia menneistä tuntiladun talkoista, mm. Yki-sillan, kullanhuuhdontakilpailuista ja monista retkistä Suomen Lappiin ja Kanadan villiin luontoon olisi kuunnellut vaikka kuinka kauan, mutta toivotaan, että siihen tulee vielä uusi mahdollisuus.

Esko ja Helvi lähettivät terveisiä kaikille vanhoille tutuilleen Tunturilatuun.

Ensi vuosi lyötiin lukkoon

Syyskokoukseen olimme yhdistäneet syntymäpäiväänsä kuluneena vuonna viettäneiden ja viettävien 50 – 95 vuotiainen juhlakahvit, johon osallistui yhteensä 30 kerholaista.

Kokouksen aloitimme komeasti Varkauden kirkossa, jossa on pohjoismaiden suurin fresko, jonka kirkon edustaja esitteli meille. Ennen siirtymistä kokoustiloihin tuli Varkauden Laulun 40 henkinen kuoro kajauttamaan onnittelulaulun kerhomme syntymäpäiväsankareille.

Kokouksen alussa oli kukkien vuoro syntymäpäiväsankari nimeltä Eeva-Riitta Raunio oli saapunut poikansa kanssa merkkipäivänään kokoukseemme – se oli meille kaikille todella kiva yllätys vielä kerran lämpimät onnittelumme Sinulle Eeva-Riitta ja kaikille muillekin tänä vuonna juhliaan viettäville ja viettäneille. Kokouksen alussa muistimme myöskin toista meille tärkeää henkilöä arpajaisvastaava Elma Aaltoa – kiitos pitkäjänteisestä arpajaistyöstä kerhossamme Elma.

Eeva Riittaa onniteltiin 85-vuotispäivän johdosta.

Komiat ovat Kiisan lähimaaston maisemat ja välipala maistuu tässä ympäristössä hyvin!

Kutsua yhteisille syntymäpäiväkahveille oli noudattanut ilahduttavan moni kutsun saanut - kerhomme toiseksi vanhin Pekka Huttunen, joka täytti kuluvana vuonna kunnioitettavan 95 vuotta ilahdutti myös meitä läsnäolollaan.

Kerhon syyskokouksessa suunnitellessamme tulevaa toimintaa totesin saman asian, joka tuli esiin jo Tunturiladun kesäkokouksessa – kokoustilojen vuokrien nousun euron myötä ja sen miten vastaisuudessa pieni kerho pystyy enää niistä selviytymään kerhomaksujen turvin. Toimitilojen vuokrauksessa tulisi mielestäni harkita Tunturiladun tukea pienille yhdistyksille ainakin virallisten kokousten osalta.

Rahastonhoitajamme totesikin talouskatsauksen alussa, että ”leveät vuodet ovat mennyttä aikaa ja nyt suu säkkiä myöten” – tutulta tuntuu tuutin täydeltä tätä tulee radiosta ja lehdistä, mutta silloin on keskustelunaiheena Suomen kunnat ja kaupungit – turvallista vai mitä!

Kerhomme, niin kuin monet muutkin kerhot ovat saaneet tuloja erilaisista tapahtumista, arvoista, ”myyntituotteista” , mutta ne virrat ovat ehtyneet ainakin meidän kerhomme osalta – siinä sitä miettimistä, että mitäs nyt tehdään – vastauksia ja vinkkejä toimikunta ottaa mielellään vastaan!!

Monenlaista ohjelmaa

Toimintasuunnitelmaan olemme kirjanneet kuukausikokoukset paikkakunnittain, kuten ennenkin ja hiihto- sekä ruskamatkan lisäksi ns. ”kulleromatka” kesäkuun puolessa välissä Lappiin.

Maaliskuussa olemme menossa Ovtsin vieraaksi, jos heille se vielä sopii ja toukokuussa on talkoot Stesulassa ja sitten heinäkuussa me lomaillemme.

Toimintasuunnitelman pyrimme saamaan valmiiksi joulukuun kokoukseen mennessä ja nettisivuilta voitte sen jo lukea, kun tämä lehti ilmestyy, jossa tämä kirjoitus on.

Miten juhlimme?

Kahden vuoden kuluttua on aika taas juhlia – kerhomme täyttää silloin 40 vuotta – mitäs silloin teemme? Vuodet kuluvat – vuodesta 2001 olen luotsannut kerhoamme, jossa olen ollut mukana vuodesta 1976 ja jatkamme edelleen yhdessä valitessanne minut jatkokaudelle syyskokouksessa - ainakin tulevana vuonna 2008.

Kiitos tästä vuodesta – kiitos myös menneistä vuosista – pyritään ensi vuodesta tekemään yhtä mukava kerhovuosi, jos mahdollista, kun tämä kuluva vuosi on ollut. Tässä samassa yhteydessä lämpimät kiitokseni Tunturiladun syyskokousväelle valinnastani kolmanneksi kaudeksi Tunturiladun johtokuntaan.

Keittokatoksessa on mukava yhdessä vaikka suolata sieniä ja neuvojia riitti!

Vesirännin ja lohikeiton teko yhtä aikaa käynnissä.

Njealljen syyskokoukseen osallistui runsaasti väkeä.

Kerholaisilleni ja Teille tunturilatulaiset toivotan miellyttävää Joulunaikaa ja Joulua sekä kaikkea hyvää alkavalle vuodelle.

Lea Sarkeala
Tunturikerho Njeallje
puheenjohtaja
Tunturilatu ry
johtokunnan jäsen

Pältsan ensilumet

eli kokemuksia Lapinkävijät Owlan vaellukselta

Maailmassa ei ole muita onnellisia, kuin ne olennot, jotka pystyvät vapaasti nauttimaan avarasta näköalasta. (Damodora)

Retken aloitimme Keinovuopiosta ja komiasti. Sillan jälkeen saapastelimme rekisteristä poistettujen romuautojen viimeiselle leposijalle. Niiden reilusta valikoimasta meille oli katsottu tarpeelliseksi perusteellisen loppuun käytetty farmaripösö. Ja poromies ajo. Ajo juuri niin kuin mönkijällä ajetaan, mitä suurempi kuoppa, sitä kovempi vauhti.

Hengissä selvittiin silti Kummavuopioon ja pahoin henkisesti loukkaantunut ja kolhiintunut rinkkanikin huokasi.

Melkein kesäkelit

Paikalla oli entisen asuinkentän rakennukset ja silta. Siitä pääsimme aloittamaan varsinaisen vaelluksemme. Polku seuraili kelkkareittiä helpohkossa maastossa. Kosteilla paikoilla oli pitkospuita.

Illan hämärtyessä saavuimme Lairikosken autiotuvalle. Osa porukasta nukkui sisällä, muut pihalla teltoissaan. Yöllä oli pakkasta pari astetta. Muina öinä ei ollut pakkasta ollenkaan ja retkeilimme viikon lähes kesäkeleissä.

Welmuja

Päävetäjämme oli tyylikäs naisenpuoli, punaisissa säärystimissä ja nappaskengissä. Apuopasta ei voi kuvata samoin. Miehellä oli puoliksi palanut Naton reuhkalakki päässä ja parta kuin joulupukilla. Siinä alkuhässäkässä minulta jäi kuitenkin oleellisin asia huomaamatta. Hieman epätietoisena retken suunnitelmista erehdyin mainituilta vetäjiltä jotain jopa kysymäänkin. Ja vaikka varovaisena ja varmistelevana miehenä tein sen molemmille erikseen, vastaus oli samanlainen. Löysin itseni niin sanotusti heti kokonaan pihalta.

Vetäjien kanssa vielä jotenkin opin selviämään, kunhan muistin olla huolellisen varovainen, mutta varsinainen pääwelmu olikin vielä erikseen. Tämä neiti Marplea muistuttava, vanhempi nainen narutti minua mennen tullen. Olin vähällä kopata syliin, kantaa ja peittää takaisin aamuiseen sänkyyn, jo ensimmäisten pitkospuiden päättyessä, eli juuri siinä missä ystävän laulu viisaasti opastaa elämän polun kulkijaa. Niin sydäntä särkevän tarinan hän kehitteli minulle itsestään ja siitä miten oli tälle retkelle joutunut.

Ja se oli vasta pientä alkua viikon tutustumiselle. Hänen juttunsa alkoivat ihan mistä sattui ja päättyivät ihan mihin sattui, mutta olemattoman ohut juoni oli ammennettu huumorin syvimmästä kaivosta.

Siitäkö riemu repesi

Mikä mies ja mitä tekee tässä porukassa? Kämpän iltapuhteella oli pakko kertoa ja tein sen pohjanmaan miehen tunnetulla vaatimattomuudella. Kaikki tiedämme miten tärkeää on myönteinen ensivaikutelma ja sen halusimme varmistaa, me tunturisudet. Siksi kunnon susimies, siis Minä, olen täällä ensimmäisellä yhteisellä vaellukselta. - Ja siitäkö riemu repesi.

Pältsan putous ja Sylvian mökki

Kaksi päivää kuljettuamme rinteessä loisti kuninkaallisten oma lukaali. Sinne ei kuulemma minulla ollut asiaa.

Retken vetäjällä oli nimipäivä ja häneen laitettiin lisäkoristeita.

Paraksen rinteellä.

tyylin mukainen tunturitupa, lukittu tietysti väärän ajan retkeilijöiltä. (Pältsastugan)

Pieni autiotupa sentään oli auki. Ja putous. Paalutin telttapaikan itselleni, mutta naiset pystyttivät oman telttansa liian lähelle. Olen minä tosin pahempaakin kokenut. Tunturei lla on niin vähän tilaa, että Kolbman teltat ovat kuin silakat nelikossa.

Harjulla, hotellissa ja Paraksen rinteillä

Kolmannen retkipäivän kuljimme melkein koko päivän pitkän ja korkean harjun päällä ja polulta oli siten avarat näkymät joka suuntaan. Välillä rönötettiin ja kun vesi oli jäänyt mahdollisimman kauas, pidettiin kahvitauko. ltasella saavuimme kauniille tunturijärvelle, jonka rannalla tasaisen pehmeä sammal- ja kanervamatto houkutteli telttailemaan. Meillä oli kuitenkin Norjan puolen tuvan avain. Ja millainen tunturihotelli se olikaan! Ensi kerran elämässäni nukuin vaellusretkellä oikealla sohvalla. (Gappohytta) Päiväretken teimme Paraksen satulaan, noin tuhanteen metriin. Huipulle ei ollut menemistä. Aamulla alkanut kova ja puuskainen tuuli riepotteli meitä vielä seuraavan päivänkin. Ja vettäkin sateli niskaamme melkein koko ajan.

Hitunen ja ohut, missä paljon pitsiä

Eka räiskäleen paistoilta muistutti lähinnä Martta-seuran kaaosta. Seuraavana iltana homman ottikin hoitaakseen porukan nuorin, reipas arkeologi nainen. Ja johan syntyi hetkessä tiukka tehokkuus. Varmaan samoilla otteilla ne ihmiskunnan alkuhämärän vaeltajien luutkin pannaan järjestykseen tämän naisen käsissä – pohdiskelin hiljaa mielessäni.

Jopa Kaija, laatutietoisena retkeilijänä sai juuri sitä mitä

Oli siellä myös naapurimaan tilasi; hitunen ja ohut, missä tiin; poroja, sopuli, kaksi paljon pitsiä – räiskäleen, ja me muutkin siinä ohessa. Ison pinon.

Eivät valittaneet. Poromiehet

Naiset kävivät uimassa, joka päivä ja joka paikassa. Kahdelta Norjan puolen nuorelta poromieheltä tokkakin karkasi sen vuoksi, mutta eivät varmasti valittaneet, työpaikkahäirinnästä.

Kuohkimajärvi ja Mallan luonnonpuisto

Retken viimeisenä aamuna heräsimme kuuden aikaan. Aamupuuron ja pakkaamisen jälkeen kompuroimme alkumatkan pimeässä Mallan luonnonpuistossa. Aamuaurinko värjäsi Kilpisjärven ja sitä ympäröivät tunturit punaiseen hehkuun ja istuin pitkän aikaa ylhäällä rinteellä. Varmistaen, että kaikki se lähtee mukaani.

Vaellus tehtiin ajalla 20 – 27.10. ja siihen osallistui viisi naista ja kolme miestä. Kaksi meistä kulki vaelluskengillä, muut kumisaappailla. Sauvoja käytti kaikki ja ne olivat tosi tarpeellisia. Viikolla oli tuulista, sateista, myös poutapäiviä. Erittäin lämmintä vuodenaikaan nähden. Lunta oli vain huipuilla ja rinteillä. Alkuperäisasukkaista tavatporomiestä, Neppe-koira, riekko, piekana, kiiruna, joutsen, kärppä, talitiainen, pulmunen, korppi, varis, tunturimittari. Ja kotka leijaili komeasti taukopaikkamme yllä. Maisemat olivat pelkistetyn kauniita, jotenkin surumielisiä. Talvea odottaessaan.

Jos vesi on liian kirkasta, lampeen ei jää ainoatakaan kalaa, kuvannee kokemuksiani. Yksi asia tuli kuitenkin enemmän kuin selväksi; tosikoilla ei mene hyvin uuden tunturikerhon vaellusporukassa!

Reijo Ainasoja

Virva oli ensimmäistä kertaa vaeltamassa

Etukäteen luonnollisesti jännitin, miten jaksan kantaa noin 20 kilon rinkkaa viikon verran. Vai joutuuko porukat kantamaan osan siitä tai pahimmassa tapauksessa vielä minutkin. Kävin viikkoa ennen patikoimassa maastossa täyden varustuksen kanssa ja se hälvensi pelkoani. Mietin myös millaisia ihmisiä retkelle osallistuu, millaisia ovat kämpät ja kelit- kertoo Virva.

Alussa oli hiukan tiukkaa, sillä rinkan säädöt eivät olleet kohdallaan ja ensimmäinen päivä on aina ensimmäinen päivä. Hyvin kuitenkin pidettiin taukoja ja neuvojen jälkeen säädin repunkin kuntoon. Yöpyminen kämpissä jännitti myös, miten hommat yleensä toimivat ja onko kämpässä muitakin kuin me? Kaikki sujui kuitenkin hyvin, kämppä oli siisti ja tilaa oli, vaikka pienessä tuvassa höyri 8 ihmistä.

Seurasin sitä hymysuin ja pienen ihmetyksen vallassa, sillä kokkailut, syömiset takan lämmittämiset ynnä muu touhu sujui kuin hyvin treenattu tanssi. Kukaan ei ollut ahtaista tiloista huolimatta kenenkään tiellä ja kaikki tuli hoidettua.

Retken oppaat Anja ja Martti olivat aina kannustavia, hauskoja, hyväntuulisia ja järkeviä. Myös muut retkelle osallistuneet olivat todella loistoyksilöitä ja opin heiltä paljon. Erityisesti olen ilahtunut siitä kuinka me toimittiin porukkana hyvin yhteen, vaikka suurin osa olimme täysin outoja toisillemme. Hyvä huumori pysyi yllä, ystävällismielinen naljailu lensi kokoajan ja toisille annettiin aina hyvin tilaa. Myös teltassa nukkuminen osoittautui varsin mukavaksi. En ollut telttaillut sitten teinivuosien ja silloinkin harvoin ja kesäkuumalla.

Ensikokemukset olivat niin hyvät ja positiiviset, että lähden noille reissuille toistekin! Oli mukava huomata jaksavansa kantaa isoakin painoa ja maisemat olivat kerrassaan upeat. Pältsan ja Paraksen maisemat vetivät uljaudellaan ja jylhyydellään, mykäksi ihastuksesta.

Kummavuopio. Vas. Virva, Anja, Hannu, Kaija, Lea, Reijo ja Martti.

Muistumia satakuntalaisista susiaisista

Sain tehtävän – kirjallisen tehtävän. Piti vetäytyä erämaahan luomistyöhön. (Luntakin odotettavissa.) Satu kauniisti pyysi, josko juttua väsäisin ... Olin armaani kanssa lähdössä Susi-Talakselle ja jotain hämärähommia mahtui ohjelmaan.

Asiaan!

Kaikki parhaat kivat ja hauskuudet ovat varmaan olleet järjestäjillä tapahtumaa suunnitellessa, mutta hauskuutta riitti vieraillekin. Suuret tapahtumat ovat useampi päiväisiä ja nämäkin alkoivat jo perjantaina 5.10.07.

Ohjelmassa ilmoitettiin olevan saunomista, avantouintia (minusta järvi oli la-aamuna sula!?) ja nuotioseurustelua.

Oliko? Ei mulla tietoa. Ei johdu huonosta muistista; ehdittiin paikalle vasta lauantaiaamuna. Paikalle tuli kuka mitenkin. Järjestäjät lupasivat junamatkalaiset roudata Kokemäen asemalta perille. Yksi kiskoliikkuja oli ilmoittautunut. Arvasin heti kuka: Santrahan aina lähtee, kun on lattiamajoitusmahdolisuus.

No, me hiukka nuukailtiin ja lähdettiin vasta lauantaiaamuna maaherran sian ... - tiedätte, mitä ja sen se tekee tosi aikaisin! Täsmällisiä kun ollaan, pari minuuttia ennen avajaisia oltiin pihassa 350 km ajettuamme.

Ryhdikkän lipunnoston jälkeen (oli muuten se uusi TL:n lippu) Satu toivottti kaikki tervetulleiksi ja paikallinen kirkkoherra Simo Laitila puhui. Oliko sunnuntain aamuhartaus aikaistettu?

Sitten kiirehdittiin syyskokoukseen ja kaffeille. Kokous meni sujuvasti isä-Lahtisen johdolla.

Pääosin ”entiset kuviot” -muistaakseni. Ei juuri petipaikkaa ehditty katsoa, kun oli ohjelman mukaan ruumiin vahvistusta. Olisiko jotain penkkipunnerrusta tai muuta itsekidutusta? Eipä ollenkaan, vaan maukasta mahaan: ohrapuuroa ja rusinasoppaa. Oli muuten hyvää! Ei mitään tavanomaista uunipuuroa. Vosikos saada reseptin?

Joulun voisi tehdä ekologiselta jalanjäljeltään parempaa, kun tuo riisi on kulemma niin epäekologista. Äiti-Lahtinen anna resepti. Varmaan siis jossain kohtaa lehdessä on ohjeet luetttavissa.

Ja sitten kisailtiin! Hauskaa oli, vaikka suuri osanottajoukkueiden määrä aiheutti paikoin jonoja.

Kymenlaaksossa totuttu jonoihin – ainakin rekka-. Kuovzalaisten tiimiin mahtui Santra – Veijolla oli jotain muuta puuhaa. Kerhoittain muodostettiin 3-4 henkisiä joukkueita ja suurinpiirtein aina 3 suoritti yhtä tehtävää. Niitä oli 15. Oli narullakävelyä, veistoshommia, kylkiasentoa, sytykkeen tekoa. Piti tunnustella ja tunnistaa pussukassa olleita vehkeitä (yksi outo tappi jäi meille epäselväksi), munaa viestinä kuljettaa vaikeassa maastossa (meiltähän sekin onnistui, vaikkei Laitilasta ollakaan), vedenkuljetusta, sokkomaistamista ja haistelemista, tikan heittoa niin, että lentorata tekee 90 asteen kulman(yksi tikka onnistui meiltä – kaikilta ei senkään vertaa.) Ja sitten oli kullan huuhdontaa.

Oli muuten hyvä vaskooli (vaatimattomuuteni estää kirjoittamasta: vaskaaja!)

Kaikki hiput löytyi ja Seija kauniine kynsineen sai ne talteen. Viimeinen tehtävä oli järjestäjien juonikas keksintö. Puolet iltaohjelmasta tuli sen avulla hoidetuksi.

Kisan ulkotehtävien jälkeen syötiin makoisa päivällinen.ja sitten olikin jo susivihkimisten aika.

Naisenergiaa

Geatkillä on tuota naisenergiaa ja siitäköhän johtui, että paikalle saapui naisnoita. Tullut kait hyvissä ajoin paikalle, kun oli ehtinyt perehtyä satakuntalaiseen elämänmenoon.

Vihittäviä oli yksi tunturisusi Logista – jostain syystä ei tullut paikalle – ja neljä outasutta, kaikki geatkiläisiä.

Mistähän johtuu, että nykyisin susiparit ei saa pentuja niinkuin ennen vanhaan. Onko ne ilmansaasteet tähänkin syynä? Taisi olla Sadun ”hedelmöityshoidosta” apua, kun syntyi nuo paikalliset outasudet.

Mitä sitten, jos susia ei synny? Onko TL:llä kevät-, kesä- ja syyspäivät? Syyspäivät = syyskokous. Kenties kustannussyistä Helsingin seudulla tai Kajaanissa? Johtokuntaan sitten kavtsilaisia tai ehkä oktalaisia? Hyviä kerhoja molemmat.

Mikä herättäisi kiinnostuksen? Pitäiskö vieraskirjoihin merkitä aina susinumerot, jos se herättäisi numerottomien kiinnostuksen? Joku opiskelija voisi lopputyönään tutkia koko susiaatetta.

Niistä vihkimisistä vielä. Tilaisuus oli lyhyt mutta tunnelmallinen. Rantavedessä olevalla isolla kivellä paloi nuotio ja noidan louteella oma tulensa. Kulkijan käskykuulustelun jälkeen hokkutarjoilu ja korvasta palaset. Niin oli outasudet vihitty ja muu lauma ulvoen hyväksynyt heidät rääthyyn.

Sokeri pohjalla

Ja sitten valmistauduttiin illanviettoon. Ison kisan viimeinen tehtävä oli imitoiden – ilman rekvisiittaa ja ääntelyä – esittää järjestäjien antama laulu. Meille tuli ”Pieni ankanpoikanen”. Aika kului niin joutuin, että meiän joukkue kenraaliharjoitusten takia hiukka myöhästyi illanvietosta. Paikallinen ”marttakerho” oli jo aloittanut kahvikutsunsa. Koko porukkakin sai kahvia ja kermaisaa kakkua.

Illanvietossa jaettiin 11-vuotiaalle kerholle 10-vuotislahjoja. Muuta en muista kuin Santran kynttiläastelman ja omamme. Seijan kanssa Kuovzan puolesta annettiin parasta, mitä meillä on: Geatkin naiset saa halata meiän miehiä mennen, tullen ja palatessa. Heti tuli muutama kuittaus, mutta ovatko paikalliset naiset huonomuistisia tai vaativia, kun lahja ei enää sunnuntaina kelvannut.

Imitointeihin... Hyvin Seija uida polskutteli Aittakarin ruokalan lattialla, kun kohta joku arvasi oikein. Oli siellä vaikeitakin lauluja, mutta kaikki esitykset silti hyviä.

Voittoisan imitaation esitti Karlssonin perhe Marjalla vahvistettuna. Mörri-Möykky oli monelle taakse jäänyttä aihetta, kun kohta uusinnankaan jälkeen ei heti laulu selvinnyt. Esitys oli kumminkin hyvä.

Mukavaa kun SL:n tuleva toiminnanjohtaja tuli tutustumaan tunturilatulaisiin. Olemmehan kohtuullisen iso latujärjestö ja kait osaltamme jonkinlaisia palkanmaksajia. Vaikutti mies ihan luonnikkaalta ja koko perhe mukavalta. Toivottavasti näemme toistekin.

Kokonaiskisan voittaja sai 32 pojoa. En kyllä muista ketkä voitti. Me se ei oltu saatiin vain 29 pistettä. No, meille riitti se edelliskerran Aitttakarissa kisattu timantin etsintä. Yes! Kukahan silloin jäi toiseksi!?!

Olihan siellä arpajaisetkin. Loppuilta arvottiin... Aulikki sai sen, mitä mä olisin halunnut. Perheeseen tuli kyllä kolme muuta voittoa. Veijo sai avaruushuovan! En mä kyllä semmoisella peitolla avaruudessa tarkenisi, vaikka tosin ei se mun testivaelluksen (v.75) retkipeitekään kovin kaksinen ollut. Silloin lämitti...arvaahan sen!

Sunnuntain vastaisen yön nukkui kuka missäkin, oli telttaa, saunakammaria ja ”sisähuoneita”.

Aamuvenyttelyssä otettiin pallot haltuun ja sisällä aamupalat. Aamunavaushartauden piti tuore outasusi. Sitten kaiken maailman sudet kokoontui vihkiäispaikalle. Susivaliokunta jatkaa entisin voimin. (Kokous kuin kokous – suosituin sukunimi: Entiset).

Niki Karlsson aamujumpalla.

Ei vielä EU:lta sentään anottu susiensuojelurahaa, mutta mietintämyssyjä jaettiin.

Loppuohjelmassa oli juttua Puurijärvestä. Marko Dahlman, viitteliäs lintuharrastaja kertoi sanoin ja kuvin.

Lähtölounaan nautittuamme kokoonnuimme päättäjäispuheisiin ja lipun laskuun. Monet moikat ja kotia kohti. Kotimatkalla selvisi, että parikin Sääksjärveä olisi ollut lähempänä, mutta kauas on mukava mennä; puhumattakaan vielä kauemmas kynttilänvalossa muistelemaan...

Taavitsaiska

Peräsanoma

Oli tosi kauniit, aurinkoiset ja tyynet ilmat lokakuun puolessa välissä Talaksella – ja kaarnikkaa!

Mutta pimeys yöllä totaalista. Kun ei ollut lunta, ei yösydännä taivasta maasta erottanut. Kotimatkalla poikettiin Pieksämäellä päivittämässä Pekkaa Tunturiladun kuulumisilla.

Sama tantta

Pantomiimit hauskuuttivat niin yleisöä kuin esittäjiäkin.

”Paikallinen marttayhdistys” eli Huittisten Teatterikerhon Akat esitti illalla Naisten kutsut.

Matti Häppölä uutena johtokuntaan

Tunturiladun syyskokous pääsi valitsemaan uuden jäsenen johtokuntaan, kun yhden kauden johtokunnassa istunut Tapani Ilvonen Kumpesta halusi jättää leikin kahden vuoden jälkeen.

Äänestämään ei silti tarvinnut ryhtyä, kun hänen tuuraajakseen ilmaantui vain yksi halukas, Matti Häppölä Kuoktesta. Näin keskiuusimaalaiset saivat toisen edustajansa johtokuntaan erovuorossa olleen, mutta jatkopestin saaneen Markku Salmisen seuraksi.

Muista erovuoroisista johtokunnassa jatkavat Lea Sarkeala Njealljesta ja Hanna-Mari Sinilehto Kolbmasta.

Ensi vuonna jatketaan tulevaisuuden suunnittelun perusteiden kartoittamista ja kerätään tietoja kerhojen toiveista, joiden perusteella tehdään päätöksiä tulevien vuosien toimintasuunnista.

Kerhoja kannustetaan tekemään yhteistyötä naapurikerhojen kanssa, esimerkiksi yhteisiä retkiä yhden tai kahden naapurin kanssa.

Tunturiladun jäsenmäärä on kasvusuunnassa, mutta kasvu on kuitenkin vähäistä.

Tunturiladun kämppiä on viime vuosina kunnostettu ja ensi vuoden talkookohteena on Susi-Talas.

Ensi vuoden aikana pyritään käynnistämään myös senioritoiminta.

Kämppämaksuun korotus

Tunturiladun kämmpien aluemaksu on jo jonkin aikaa ollut neljä euroa. Paineita korottamiseen on ollut ja nyt maksua viilattiin eurolla ylöspäin. Kerhoviikolta aluemaksu on 335 euroa. Vanhempien mukana olevilta alle 12-vuotiailta lapsilta ei peritä aluemaksua.

Retkitoimikunta järjestää ensi vuonna sekä hiihtovaelluksen että retken Suursaareen. Nuorisotoimikunnan harteilla on vauvasta vaariin ja mummosta mukeloon viikko heinäkuussa Susikyrössä.

Viivan alla 148 euroa

Tunturiladun ensi vuoden budjetissa ei suuria poikkeamia ole aiempiin vuosiin nähden. Kämppätoiminnasta kertynee tappiota 1.960 euroa, välitystoiminnasta 200, kokouksista4.900, Tunturilatu- lehdestä 13.500 ja muusta varsinaisesta toiminnasta 8.330 euroa.

Jäsenmaksutuotot ovat 52.000 euroa, mutta Suomen Ladun osuus tästä on 22.412 euroa. Näin kun kuluja on arvioitu kertyvän 29.390 euroa ja tuloja 29.538 euroa, jää plussaa viivan alle 148 euroa.

Kokouksessa hyväksyttiin myös lippusääntö, johon tehtiin muutamia tarkennuksia.

Johtokunnalle jätettiin myös ehdotus pohtia äänentoistolaitteiden ja laulukirjojen hankintaa yhteisiä tapahtumia varten.

Kokouksessa avattiin myös keskustelu susisääntöjen ajantasaistamisesta.

Eki Karlsson tunturilatulaisista

Tämä porukka on valmis ihan mihin vaan!

Suomen Ladun tuore toiminnanjohtaja **Eki Karlsson** perheineen tutustui Tunturiladun toimintaan susiaisviikonlopun ajan. Ja piti kokemastaan.

Eki Karlsson aloitti Suomen Ladun jäsenyhdistysten tutustumiskierroksen Tunturiladusta.

- Jo lauantai-iltana nähdyt pantomiimiesitykset osoittivat sen, että tunturilatulaiset ovat avointa, tekoihin valmista porukkaa. Tämä on iloinen, vahvaa yhteisöllisyyttä nauttivat porukka, joka huomioi myös toisten mielipiteet, hehkutti Eki Karlsson pyhäaamuna.

Syyskokouksessa Eki oli tarkkaavainen kuunteluoppilas.

- Päätettävänä on pitkäjänteisiä asioita ja vaikka toisinaan tuntuu, että päätöksenteko vie kauan aikaa, on se pitkällä tähtäimellä hyvä.

Susiaisviikonlopun ohjelmaa hän piti mielettömän kivana juttuna.

- Kisahenkeä löytyy aina, kun sitä vähän houkutellaan esiin.

Eki Karlsson osallistui susiaisviikonlopun tapahtumiin perheensä kanssa aktiivisesti.

Haasteita edessä

Uusi työ Suomen Ladun ruorissa tulee tarjoamaan Eki Karlssonille monenlaisia haasteita.

Suomen Ladussa on monenlaista toimintaa eikä mitään liikkumista auta Eki Karlssonin mielestä väheksyä.

Strategiatyöryhmä on nähnyt tulevaisuuden haasteiksi jäsenistön ikäjakauman ja miten saadaan yhteisöllisyyttä vahvistettua sekä jaettua taakkaa isommalle porukalle.

- Suomen Ladulle toiminnan elinehto on jäsenyhdistysten toiminnan jatkuvuus.

- Tulevaisuudessa Suomen Ladussa on pakko fokusoida enemmän toimintaa. Nyt skaala on todella laaja. Jos emme fokusoi siihen, mitä parhaiten osaamme, on vaara, että emme enää olekaan asiantuntijoita aivan kaikessa mitä järjestämme. Resurssit eivät yksinkertaisesti riitä. Haluamme kuitenkin olla asiantuntijoita ja uskottavia siinä mitä teemme.

- Meillä on paljon loistavia tapahtumia, jotka saavat ihmiset liikkeelle, kuten jäänveistokisat Savonlinnassa.

Suomen Ladulla on useita paikkoja, joissa se järjestää erilaista toimintaa.

- Meillä on kaksi vaihtoehtoa. Joko keskitämme toimintaamme jo olemassaoleviin paikkoihin tai laajennamme toimintaa vielä muualle. Siinä on omat riskinsä, sillä koskaan ei tiedä varmasti, lähteekö toiminta taloudellisesti vetämään.

Lähivuosina nähdään, mille sektoreille Suomen Ladun toiminta tulee painottumaan.

Satu Ojala

Teoriaosassa pohdittiin monenlaisia ongelmia.

Retkenvetäjäkurssin tunnelmia

Kolmannella yrittämällä retkenvetäjän kurssista tuli totta ja niin perjantai-iltana 23. syyskuuta löysin itseni Tampereen Taivaltajien majan pöydän äärestä. Katsellessani osallistujia huomasin kokeneita vaeltajia, mutta mikä mukavinta, myös nuoria oli paikalla.

Marsun tervetulotoivotusten ja kahvittelun jälkeen alkoi viikonlopun luennot. Osoittautui heti alkuluennoista lähtien, ettei haitannut oliko oppinut, kokematon vai siltä väliltä. Oli nautittavaa kuunnella, miten kaikki ottivat osaa esittäen omia kommenttejaan ja koemuksiaan.

Välillä käytiin vilkastakin keskustelua.

Maastoon ei mennä ilman suunnitelmaa

Lauantaiaamun aamutoimien ja aamupalan jälkeen taas jatkettiin. Retkenvetäjä ei voi lähteä ilman suunnittelua viemään vaeltajia luontoon. Lukemattomia asioita on huomioitava ennen retkelle lähtöä; ovatko lähtijät naisia, miehiä, yöpymiset, liput, vakuutukset, viimehetken lähtijät, matkan peruuttajat jne.

Entä sitten mitä ongelmia ennen retkeä ja sen aikana voi ilmaantua. Pääosin retket menevät ilman suurempia ongelmia. Eri asia on, jos retken aikana tapahtuu onnettomuuksia. Silloin on osattava rauhoittaa uhri, hoitaa ensiapu ja jatkotoimenpiteet. Mitä ensiaputarpeita on oltava vetäjän tai ensiapuvastaavan retkivarusteissa.

Sovittelijan taitoja

Aina ei retkenvetäjä vastaa jokaisen mielikuvaa hyvästä vetäjästä. Mitäs teet, jos joku menettää mielenkiinnon ja sanoo, että nyt riitti, mie lähen tietä kohti. Valtakunnan sovittelijakin on kaukana Helsingissä. Laske kymmeneen, nielaise ja näytä sovittelijan taitosi. Tästäkin selviytymiseen saimme oppia.

Entäs sitten jos tielle lähtijä totetuttaa uhkauksensa ja häipyy eikä palaa ja kiukuspäissään tai muuten ei vastaa puhelimeenkaan. Mitäs sitten tehdään? No, järjestetään etsintä; kaveriahan ei jätetä. Luennolla palautettiin mieleemme myös etsinnän järjestäminen.

Päivän päätteeksi iltanuotiolla makkaraa paistaen kävimme läpi vielä mieleen tulleita asioita. Ilta oli ihana. Tähdet tuikkivat taivaalla. Kaikilla oli onnenhyrinä mielessä. Puheensorina kuhisi korvissa ja yhteenkuuluvuuden tunteen olivat luennoitsijat onnistuneet luomaan.

Sunnuntaiaamuna kuuntelimme sitten ympäristöä säästävästä retkeilystä. Jokamiehen oikeudet ja velvollisuudethan tunnemme entuudestaan. Viimeisenä työnä oli sitten suunnitella ryhmittäin retkenvetäjän ominaisuudessa kurssin maasto-osa Evolle 13 - 14. lokakuuta.

Kiitos Marita, Hannu, Sirpa, Hanna, Raimo, Martti, Pirjo, Liisa, Sakari, Pete, Jalo, Raija, Paula, Tomas, Baazo, Leena, Panu, Jorma, Hannele, Helena, Riina, Beate ja maistuvien ruokien valmistajat Sirkka-Liisa ja Elina.

”Katsoin kerran siniseen tunturiin, ihmettelin miksi itkin. Myöhemmin ymmärsin – se oli uutta koti-ikävää.”

Airi Heino

Sirkkis ja Elina pitivät huolen, että maittavaa ruokaa riitti.

Tule Kainuun laulumaille.
Lönnrot löysi Kalevalan
Leino syntyi runot tavoitti,
Huovinen monet pakinat,
kaivosmiehet nikkeliä,
sinkkiä, kobolttiakin,
hiihtokansa lumilatuja.
Löydät sinäkin jotakin.
Täällä laulut, täällä naurut,
yhteiset ilonpitomme.

TUNTURILADUN KEVÄTPÄIVÄT 28.-30.3.2008

Maaliskuun 28.-30. päivinä kokoonnutaan Tunturiladun kevätpäiville tuttuun paikkaan, Joutenlammen kurssikeskukseen lähellä Kajaania.
Oktalaiset lupaavat lunta ja aurinkoa, puolikuun valoa mäntykankailla, avantouintia, kirjolohia ja mukavaa yhdessäoloa. Univelkaakin voimme luvata.
Kuusi talvea taaksepäin vietimme samassa paikassa kevätpäiviä hiihtäen ja teräshangilla kävellen.

Seuraavassa lehdessämme on yksityiskohtaiset tiedot tapahtumasta. Jos haluat ilmoittautua ajoissa ja varmistaa haluamasi majoituksen, joko huoneissa tai mökeissä, voit ottaa yhteyden sähköpostitse liisa.haapalainen@luukku.com tai puhelimitse: puhelin (08) 666 1932 tai 050 370 1350.

Tietoja kevätpäivä ja -kokouspaikasta löydät internetistä www.joutenlampi.fi

Tervetuloa Joutenlammelle toteamaan, miten hyvin alussa kirjoitetut lupaukset toteutuvat.

Tunturikerho Okta

Hei tunturi-latulaiset!

Kerron vähän jäsenasioista tässä vuoden viimeisessä lehdessä.

Tämä vuosi on tuonut meille uusia jäseniä runsasti joskin vanhoja on menetetty, mutta voiton puolella ollaan.

Tervetuloa mukaan toimintaan kaikki uudet jäsenet.

Tammikuussa postitetaan jäsenmaksukirjeet ja kirjeessä on mukana myös Suomen Ladun toimittama jäsenkortti.

Kun maksat jäsenmaksuasi käytä Tunturiladun jäsenmaksulomaketta, jossa on oma viitenumerosi. Se ohjaa rahat ja tiedot maksusta meidän jäsenrekisteriimme.

Tunturilatu maksaa jokaisesta jäsenestään jäsenmaksun Suomen Ladulle, jäsenten ei siis tarvitse sitä tehdä.

Kiitos Tunturiladun jäsenille kuluneen vuoden toiminnasta.

Toivon kaikille riemukasta Joulun aikaa ja Onnellisia retkiä ensi vuonna.

Tavataanko Tunturiladun kevät- ja kesäpäivillä?

Tunturilatuterveisin
jäsenrekisterin hoitaja Pirjo

Maasto-osalla tositoimissa

Tunturiladun järjestämän retkenvetäjäkurssin maasto-osa pidettiin 13-14.10 Evon retkeilyalueella. Maasto-osan aiheena oli viikonloppuvaellus ja jokainen kuuden hengen ryhmä oli suunnitellut reitin ja päiväohjelman turvallisuussuunnitelmineen ja matkajärjestelyineen etukäteen.

Kouluttajat olivat määritelleet lähtö- ja tulopaikat sekä aikataulun, jonka puitteissa retki piti suunnitella. Myös kaikkien ryhmän jäsenten piti vuorollaan osallistua suunnistamiseen ja ryhmän johtamiseen.

Ryhmämme järjesti asian niin, että kokenut ja vähemmän kokenut retkeilijä muodosti johtajaparin, joka vastasi tehtävästä puolenpäivän ajan. Päävastuun saivat vähemmän kokeneet retkeilijät kokeneempien toimiessa tukena.

Heti tosi toimiin

Retken suunnittelu ja tehtävien jako tehtiin yhdessä teoriaosan yhteydessä, yhteydenpito ja suunnittelu aineistojen välittäminen hoidettiin sähköpostin välityksellä ja viime hetken muutokset matkajärjestelyissä hoidettiin tekstiviesteillä ja puhelimitse.

Tulimme Beaten, Riinan ja Helenan kanssa Evolle jo perjantaina ja yövyimme Syrjänalusen laavulla. Ilta oli kirkas ja lämpötila oli vähän pakkasen puolella. Päivällä oli satanut lunta sen verran, että maa oli osittain valkoinen. Laavussa oli ennestään yksinäinen retkeilijä, joka häiriintyi tulostamme siinä määrin, että kehotti meitä siirtymään jollekin muulle seudun laavuista.

Aamulla selvisi, että hänellä oli eväät loppunut päivää liian aikaisin, eikä hän vielä silloinkaan huolinut tarjottua voileipää.

Tietämättöminä nautimme iltateetä ja eväitä nuotion loimussa kaunista tähtitaivasta ihaillen. Riina ja Helena päättivät yöpyä teltassa, minä ja Beate teimme seuraa yksinäiselle retkeilijälle sinnikkäästä vastustuksesta huolimatta.

Tumpelon varusteet syynissä

Aamulla kokoonnuttiin koko porukalla Evokeskuksessa. Myöhästyimme sen verran, että ensimmäinen ryhmä oli jo ehtinyt maastoon.

Ensimmäinen tehtävä oli tarkastaa tumpelon retkeilijän varusteet hänen omasta pyynnöstään. Jokaisen ryhmän mukaan nimittäin lyöttäytyi kaksi kouluttajaa retkeläisiksi.

Seuraavaksi siirryimme autokyydillä lähtöpaikkaan. Leena jakoi meidän ryhmälle uudet karttakopiot ja päätimme muuttaa reittisuunnitelmaa. Kuljimme pääosin merkittyjä reittejä. Matkalla pohdimme monia retkeilyyn liittyviä asioita eikä vähiten varusteasioita.

Maasto-osan tauolla eväät tekivät hyvin kauppansa.

Maasto-osalla pohdittiin muun muassa sitä, miten rinkka säädetään kantajallen sopivaksi.

Haaverit ja eksyminenkin lähellä

Reitti oli paikoin yllättävän vaikeakulkuinen ja pieniä haavereita sattuikin. Pahin oli, kun Tomas horjahti liukkaalta lankulta syvään puroon. Vedenpitävän asunsa ansiosta hän selvisi hihan kastumisella.

Myöhemmin oli aito harhaantumistilanne lähellä, kun innokkaasti juttelevat naiset lähtivät ”edeltä” kulkien metsätietä, vaikka reitti jatkui metsään. Lisäksi oli vielä ohjaajien järjestämiä tilanteita.

Iltapäivällä kohotettiin jo valmiiksi hyvää ryhmähenkeä yhteisellä kahvihetkellä monen sorttisten keksien kera.

Ilmoitettuun leiripaikkaan päästiin hyvissä ajoin päivännäöllä. Yksi ryhmä oli jo leiriytynyt ja lisäksi paikalla oli partiolaisten retkikunta. Illalla paistettiin koko porukalla lettuja ja nukkumaan päästiin täysin vatsoin.

Aamulla ennen lähtöä oli vuorossa varustetehtävä. Hajonnut rinkan vyölukko piti korjata niin, että vatsavyötä pystyi käyttämään. Eri ryhmillä oli erilaisia ratkaisuja ja meidän ryhmä ratkaisi ongelman kahdella irtohihnalla, jotka hoitivat lukon virkaa.

Lauantain reitillä ei ollut niin paljoa nähtävää kuin sunnuntaina, sillä matkalle sattui mielenkiintoisia metsäaiheisia tehtävätauluja, pitkä ja jyrkkärinteinen Syrjänalusen harju, harvinaisia sammalesiintymiä ja majavan hakkuutyömaa.

Säät suosivat koko viikonlopun. Sade alkoi samaan aikaan, kun päätimme retken Evokeskukseen. Kahvilassa pidettiin vielä yhteenvetotilaisuus, josta osa lähti saman tien kotimatkalle ja osa jäi vielä saunomaan.

Kurssi oli omasta mielestäni luonteva ja siitä jäi kokonaisuudessaan positiivinen tuntuma.

Erityisesti ilahduin uusista tuttavuuksista ja lämpimästä yhteishengestä, joka sävytti koko kurssia. Kurssilla koettu yhdessä tekeminen lähensi oman kokemukseni mukaan eri kerhojen jäseniä siinä määrin, että tuntuisi hyvin luonnolliselta järjestää retkiä myös eri kerhojen yhteistyönä.

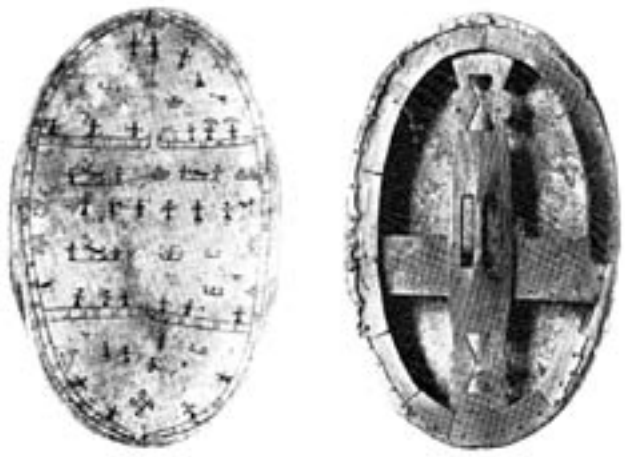
Osallistujien puolesta
Panu Loisa, Kavtsi

Saamelaisten noitarumpujen maailmankuva, osa 3

Rumpukuviot

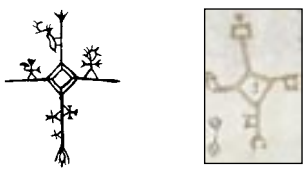
Rumpukuvioitten tulkinta on vaikea tehtävä, jossa tutkimus on vasta alkutaipaleella. Mitä samaanirumpujen kuvasymbolit todella kertovat saamelaisten uskomusmaailmasta, on tutkijoita kauan askarruttanut kysymys.

Kuvamateriaalin tulkintaan on tunnettu viehtymystä, mutta sen todistusvoimaan on suhtauduttu pidättyvästi. Jotkut ovat suorastaan esittäneet, että piirrosten uskontotieteellinen lähdearvo olisi suhteellisen merkityksetön. Käytössä on niukalti varsinaisten samaanien omakohtaisia selvityksiä kalvokuvioiden merkityksistä. Ennustustilanteessa kuvitus on määräytynyt käyttäjän intressipiiristä käsin, ei kuitenkaan täysin vapaasti vaan tietyssä ekologis-uskonnollisessa viitekehyksessä.

Keminsaamelainen segmenttijakoinen kulmakehärumpu.

Yksittäiskuviot

Beaivi eli aurinko

Monien rumpukalvojen keskellä oleva ympyrä tai nelikulmio on tulkittu auringon merkiksi.

Ympyrä on tyypillinen pohjoisille rummuille, kun taas nelikulmio on yleinen eteläisimmissä rummuissa. Keskeiskuviota rombi-ristiä on tulkittu siten, että sen haarat edustaisivat auringonsäteitä, siis auringon maailmaasyleilevää vaikutusta. Siinä on myös nähty kuva kodan lakeisaukosta sisältäpäin suoraan ylös nähtynä.

Käytettävissä olevat tiedot Beaivi-jumalasta valaisevatkin parhaiten juuri riittejä. Sen sijaan kertomusperinne, myytit ja uskomukset ovat huomattavasti niukemmat.

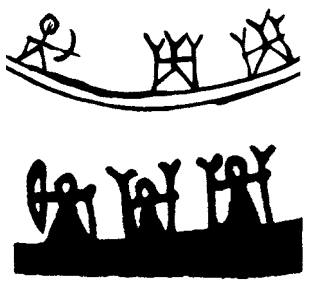
Valtaosa tiedoista on peräisin norjansaamelaisia koskevista lähteistä. Auringolle tai aurinkoneidille on vanhojen tekstien mukaan uhrattu poronhoidon menestymiseksi sekä sairaustapuksissa.

Uhriporon tuli mieluiten olla valkoinen tai ainakin sillä tuli olla valkoinen langanpätkä korvassaan ja lisäksi sen muutamien lähteiden mukaan tuli olla naaraspuolinen.

Kaamosajan jälkeen nousevaa aurinkoa kunnioitettiin kumartamalla. Enontekiön saamelaisten tiedetään vielä vuosisadan alussa leiponeen jauhoista ja poronverestä kakun, joka kevättalvella ripustettiin koivuun kodan lähelle uhriksi auringolle. Samaan tapaan tietävät norjansaamelaisia koskevat 1700-luvun lähteet näiden uhranneen auringolle ”aurinkopuuroa”. Tämä tapahtui rituaalisessa puuronsyönnissä, johon ottivat osaa sekä miehet että naiset.

Puurouhrit keskittyivät juhannuksen aikaan. Aurinko ja kuu (Mánnu) asettuvat saamelaisten mytologiassa hyvän ja pahan kentän vastapuoliksi. Kuujumaluudelle osoitettu kultti näyttää keskittyneen vuodenvaihteeseen.

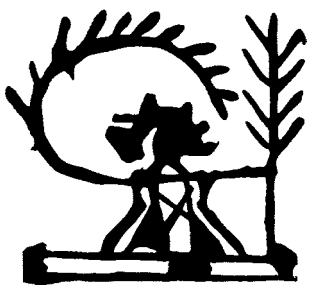

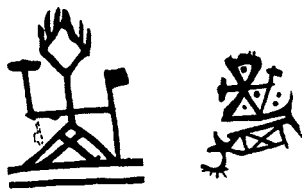

Máttaráhkkâ'n tyttäret: Sáráhkká, Uksáhkká, Juoksáhkká

Vanhoissa kirjallisissa lähteissä esiintyy usein neljä akka-jumalatarta: Máttaráhkká, Sáráhkká, Juksáhkká ja Uksáhkká.

Kaikki neljä nimeä on tavattu vain Norjan saamelaisryhmiä kuvaavissa dokumenteissa. Jumalattarien nimien jälkiosa áhkká, ahju esiintyy myös yksinään jumalattaren nimenä. Samoin kuin taivaanjumalaan myös näihin naisjumaliin nivoutuu hyvin monitahoinen uskomusperinne. Áhkká- jumalatarten keskeiseen rooliin on kuulunut paitsi ihmisten myös eläinten syntymisestä huolehtiminen. Ihmisen luomista ei saamelaisten uskonnossa ole pidetty vain áhkká-jumalattarien tekona, vaan myös useat muut jumalat esiintyvät luojajumalina. Máttaráhkka on äiti ja muut hänen tyttäriä. He asuvat maassa kodan alla ja ovat kuvatut rummun alaosassa, äiti oikealla ja tyttäret vasemmalla puolella. Sáráhkká katsoo, että synnytys onnistuu, Juksáhkká muuttaa tyttölapset poikalapsiksi, Uksáhkká vahtii ovella ja katsoo lapsen perään, estää kolhiintumisilta ja kaatumisilta.

Horagállis - ukkosenjumala vasaroineen

Ukkosen jumalalla on useita nimiä. Tiermes (Ruijjan rannikon saamelaiset), Baján (Koillis-Inarin ja Ruijan porosaamelaiset), Áddjá (Uumaja, Piitime, Luulaja Lapissa sekä paikoin pohjoissaamelaisilla alueilla), muut Suomen saamelaiset Ukkonen, Ukko (paikoin Äijeg, Äjjih) ja muut

Skandinavian saamelaiset Horagállis eri muodoissa (Thorgalles … galles tarkoittaa ukkoa).

Ukkonen on noitarummuissa kuvattu ihmishahmoksi, jolla on kädessään vasara. Hän esiintyy ilman haltijana ja ihmisten ja varsinkin porojen suojelijana. Puhdistaa ilman taudeista ja antaa sateen ja elämän.

Uskottiin, että Horagállis voi lyödä vasarallaan tunturit kappaleiksi sekä vahingoittaa ihmisiä että eläimiä.

Uskottiin että Horagállis kulkee sinisissä vaatteissa pitkin taivaanselkää ja lähettää alas ukkosta ja salamoita, joista käytettiin eräillä paikoilla nimitystä Ádjá juoksa.

Horagállis-kultti, samoinkuin useimpien muidenkin jumalien kultti oli naisille tabu.

Radien - taivaanjumala

Radien (hallitsija) esiintyy jumalan nimen etu- tai jälkiosana tai yksinään ja on luonnehdittu maailmanjärjestyksen ylläpitäjäksi. Radien näyttää olleen saamelaisessa mytologiassa staattisesti vaikuttava ”ylijumala”, jonka abstrakti, jokapäiväisen tapahtumisen yläpuolella oleva luonne on mahdollistanut sen, että sen palvonta on ollut mahdollista molemmille sukupuolille.

Radien-jumaluuteen on nivoutunut hyvin monitahoinen uskomuskompleksi. Oli maailmanmies, radienvaimo, radienpoika. Joillakin alueilla ylijumala – taivaanjumala sulautui ukkosenjumalaan. Nimenä esiintyy Veralden-Radien, Mailmen Radien, Veralden Olmai, Radien-attse, Radien-akka, Radien-bardne ja Tsorve-Radien (sarvi-radien).

Bieggagállis (läntiset saamelaisryhmät) - tuulimies lapioineen

Myös nimellä Bieggaolmmái (Biegga on ilma, tuuli – olmmái on mies, ihminen).

Itäiset saamelaisryhmät ovat käyttäneet nimeä Ilmaris ja koltat ovat tunteneet myös nimeä Piegga-oumaz. Koska tuulimies on noitarumpujen kalvoille kuvattuna hyvin suosittu aihe, sen merkitys lienee ollut myös saamelaisten noitauskossa huomattava.

Tuulimiehen tunnusmerkkinä on usein lapiota muistuttava esine joko kummassakin kädessä tai vain toisessa. Varsinaisista myyteistä on säilynyt vain niukkoja tietoja. Ainakin tiedetään että tuulimiestä on pidetty kovan tuulen aiheuttajana. Nomadisaamelaisille tuulen jumala on ollut tärkeä elinkeinon harjoituksen kannalta, koska tuulen suunta on vaikuttanut porotokkien liikehdintään.

Tuulimies asui korkeilla kallioilla tai jyrkänteillä ja hän hallitsi säitä ja tuulia, minkä vuoksi hän saattoi edistää matkamiesten kulkua myötätuulella, mutta myös tarjota heille vastatuulta sekä heittää nurin laivoja ja aluksia merellä.

Pitämällä tuulta kauan samansuuntaisena hänellä oli tapana viedä poroja pois kaukaisille seuduille, sillä porot kulkevat mielellään vastatuuleen. Suurilla raesateilla ja rajuilmoilla oli oma majapaikkansa, Huodno aimo, mistä Biega Galles ne lapiollaan sinkosi ulos.

Ruto, tautidemoni ratsastajahahmona

Pahan henkilöitymä saamelaisessa perinteessä oli Ruto (Rota), oikeammin ehkä tautidemoni kuin varsinainen jumala.

Eräs tulkinta on että ajateltiin uhrattaessa hevosta Ruton lepyttämiseksi ei ollut kysymyksessä uhri vaan parannus- tai siirtorituaali, jossa ihmistä vaivaava tauti siirrettiin hevoseen. Tappamalla ja hautaamalla hevonen tuhottiin lopulta sitten itse tautikin.

Hevosmotiivi on mahdollisesti viitannut kulkutaudin nopeaan etenemistapaan. On esitetty että rutto-sana olisi alkuperältään suomalainen ja tarkoittanut 'nopeaa', mikä sekin hyvin käy yksiin ruton ja muiden vaikeiden kulkutautien nopean etenemistavan kanssa.

Saamelaisilla ei hevosia ollut. Viimeaikainen tutkimus on osoittanut Ruto-uskomuksen olevan ytimeltään pohjoiseuraasialainen. Hahmolle on löydettävissä vastineita ainakin nenetsiasamojedien, mansien ja volgansuomalaisten keskuudesta.

Kuvia erilaisista rummuista

Kopio pohjoissaamelaisesta maljarummusta, joka on Kööpenhaminan Kansallismuseossa. Alkuperäinen eräs kreivi lahjoitti museolle vuonna 1809. Hän oli saanut sen isältään, joka oli ollut virantoimittajana Norjassa 1731-1939. Alkuperä Tornion seudulta. Kuvattu heinäkuussa 2005, Saamen kulttuurin kansallismuseo, Karasjoki.

Kopio maljarummusta, joka on Kööpenhaminan Kansallis-museossa. Alkuperäinen löydetty lääkäri Ole Worremin kuoleman jälkeen hänen kokoelmasta vuonna 1655 Kööpenhaminassa. Alkuperä tuntematon. Kuvattu heinäkuussa 2005, Saamen kulttuurin kansallismuseo, Karasjoki.

Kopio aurinkokeskeisestä, eteläsaamelaisesta kehärummusta, joka on Tukholmassa, Nordiska museet. Alkuperäinen todennäköisesti Åsele:stä. Kuvattu heinäkuussa 2005, Saamen kulttuurin kansallismuseo, Karasjoki.

Kopio segmenttijakoisesta maljarummusta, joka on Kööpenhaminan Kansallismuseossa. Alkuperäinen eräs kreivi lahjoitti museolle vuonna 1809. Hän oli saanut sen isältään, joka oli ollut virantoimittajana Norjassa 1731-1939. Alkuperä Tornion seudulta. Kuvattu heinäkuussa 2005, Saamen kulttuurin kansallismuseo, Karasjoki.

Irkku

Lähdekirjallisuus

De Samiske Samlinger, Kaarasjok, 1990: SAMISK FØRKRISTEN TRO

Sunna Kuoljok, John E Utsi, Inga-Maria Mulk, Ájtte, Svenskt Fjäll- och Samemuseum, Jokkmokk, 1993: SAMERNA SOLENS OCH VINDENS FOLK

Odd Mathis Hætta, Alta Museum, 1994: SAMENES GAMLE RELIGION OG FOLKETRO

Juha Pentikäinen, 1995: SAAMELAISET – POHJOISEN KANSAN MYTOLOGIA

Tromsø Museum, 1997: OTTAR NR 4 : NOAIDIER OG TROMMER

Jukka Pennanen, Siida Inarin saamelaismuseo, 1998: SAAMELAISKULTTUURIN NÄYTTELYOPAS

Anna Westman, John E Utsi, Ájtte, Svenskt Fjäll- och Samemuseum, Jokkmokk, 1998: TRUMTID OM SAMERNAS TRUMMOR OCH RELIGION

Saamelaiskäräjien julkaisuja, 2004: SAAMELAISET SUOMESSA

Elina Helander, 2004: SILDE - SAMI MYTHIC TEXTS AND STORIES

Tämä kolmiosainen juttusarja oli Irma Rytkölän johtajasuden harrastusnäytteestä.

Outasudet Kaija Lahtinen, Eija Vettenranta, Pirkko Liuksiala ja Airi Ala-Juusela.

Uudet sudet

OUTASUDET 2007

Eija Vettenranta no. 34, Geatki

Airi Ala-Juusela no. 31, Geatki
Kaija Lahtinen no. 32, Geatki
Pirkko Liuksiala no. 33, Geatki

TUNTURISUSI 2007

Seija Mäkipää no. 1636, Logi

Susivaliokunnan kokoonpano

Veijo Taavitsainen, puheenjohtaja p. (05) 281249, sähköposti: veijo.taavitsainen@kymp.net,

Pauli Hulkkonen, p. 0400 547743, sähköposti: hulkkonen. pauli@suomi.24.fi

Pirjo Jauhiainen p. 02 - 439 9592, gsm 040 - 7248 281

Marita Maula, p. 040-509 4412, marita.maula@ kolumbus.fi

Matti Reittamo p. 050 - 599 1091, sähköposti: matti.reittamo@welho.com

Irma Rytkölä p.040 - 861 7601, sähköposti: i.rytkola@ luukku.com

Susisäännöt ajan tasalle

Tunturikerho Geatki on tehnyt Tunturiladun johtokunnalle viime helmikuussa esityksen susisääntöjen ajantasaistamisesta. Edellisen kerran sääntöjä on uudistettu kymmenisen vuotta sitten.

Kuten viime susiaisista voitiin päätellä, Tunturiladun jäsenistön innostus ryhtyä sudeksi on hiipunut. Koska olimme järjestämässä susiaisia ja saimme kuulla, että vihittäviä susia ei ollut kuin yksi, houkuttelimme omasta kerhosta kaikki kynnelle kykenevät täyttämään hakukaavakkeen. Muutoinhan nyt olisi käynyt niin, että olisimme pitäneet susiaiset ilman vihittäviä susia, koska yksi tunturisudeksi vihitty ei päässyt paikalle.

Susijärjestelmä on merkittävä osa Tunturilatua, perinne, jota ei kannata tuhota. Siksi jotain on tehtävä, jotta ensi syksynä Janakkalassa olisi uusia aktiivisia susia.

Nykyiset susisäännöt ovat täsmälliset, mutta eivät anna susivaliokunnalle juuri pelivaraa. Hyviä ehdokkaita jää rannalle, jos kaikki ehdot eivät pilkulleen täyty.

Me emme aja sääntöjen helpottamista, vaan sitä, että suorituksille olisi erilaisia toisilleen verrannollisia vaihtoehtoja.

Esimerkiksi, jos jollakin tunturisudeksi aikovalla vaellukset ovat lyhyempiä kuin mitä säännöt tunturisusivaelluksista edellyttävät (yli 150 kilometrin vaellukset kesällä ja talvella), mutta sen sijaan lyhyempiä vaelluksia hänellä olisi runsaasti, olisi hän silloin kelvollinen sudeksi.

Tällaista kompensaatiota voisi olla muissakin kohdissa, tämä on vain yksi esimerkki. Varmasti on muitakin kohtia, joissa kompensaatiota pitäisi olla ja susivaliokunnalla oikeus käyttää maalaisjärkeä.

On totta, että kun Suomi-äidin helmasta lähdetään liikkeelle, kertyy auton mittariin ajokilometrejä reilut tuhat ennen kuin ollaan maamme ainoalla suurtunturialueella. Aikaa matkoihin palaa runsaasti, lähes vuorokausi niin mennessä kuin palatessakin. Talvilomat ovat työikäisillä pääsääntöisesti viikon mittaisia ja kiirettä pitää, jos aikoo lomansa aikana hoitaa yli 150 kilometrin mittaisen hiihtovaelluksen. Etenkin Haltin seudulla säät voivat oikutella vielä vapun tienoillakin, ja porukka voi joutua jäämään paikoilleen odottelemaan myrskyn tyyntymistä. Silloin susivaellus jää tekemättä eikä kaikilla työpaikoilla ole lomien kierron vuoksi mahdollista pitää talvilomaansa useana vuonna peräkkäin silloin kun tahtoo.

Eikös se ole toivottavaa, että työikäiset ja nuoret innostuisivat hankkimaan itselleen susiarvoja?

Miten tehdä susiarvosta houkutteleva?

Outasusiksi voivat hakea jo 12-vuotiaat. Pitäisikö ajatella niin, että etenkin nuorilla outasusikokelailla susikeskustelu olisi vähän toisenlainen kuin nyt? Siinä nuoret saisivat itse kertoa, minkälainen heidän vaelluksensa oli, mitä tehtiin jne. kuitenkin niin, että keskustelun lomassa tulisi selville, että outasusi omaa tarvittavat tiedot ja taidot.

Jos keskustelu ja kaavakkeiden täyttö on kuin koulun koe, eivät nuoret asiasta vapaaehtoisesti innostu.

Susisääntöjen uudistamista varten on perustettu Veijo Taavitsaisen vetämä työryhmä, joka pohtii asioita jo tammikuussa. He eivät varmasti panisi pahakseen, jos he saisivat kentältä evästykseksi ideoita siitä, mihin suuntaan sääntöjä pitäisi kehittää. Vai onko kehittäminen lainkaan tarpeellista?

Susiaisissa keskustelu avattiin, mutta vielä eivät kaikki ehtineet ajatella, mitä mieltä asiasta ovat.

Geatkin kerhotoimikunnan puolesta
Satu Ojala

21.-30.3.2008 Tunturisusivaellus Angelista Susikyröön

Kavtsi järjestää pääsiäisen jälkeisellä viikolla tunturisusi-hiihtovaelluksen Angelista Susikyröön. Mukaan mahtuu 8 henkilöä ja tervetulleita ovat sekä kavtsilaiset että muiden tunturikerhojen jäsenet. Vaellus on suunniteltu niin, että se hyväksytään tunturisudeksi aikovalle vaadittuna tunturisusivaelluksena ja susiksi aikovat ovat siten myös etusijalla osallistumaan vaellukselle. Vaellus alkaa Angelista ja päättyy Tunturiladun Susikyrön kämpälle. Suunniteltu reitti kulkee alkumatkasta Lemmenjoen kansallispuistossa ja loppumatkasta Puljun erämaa-alueen halki. Majoittuminen tapahtuu lämmitettävissä kahden hengen teltoissa. Tavarat ja evät vedetään ahkioissa. Matkaa kertyy 150 km tai enemmän. Reitin maasto on pääosin tasaista, avosoita ja metsiköitä, mutta lisäohjelmana voidaan käydä huiputtamassa tuntureita tilanteen ja mielihalujen mukaan.

Matkat järjestetään omakustannushintaan alustavan suunnitelman mukaan juna-bussilla ja taksilla (normaalihintaiset matkat maksavat noin 370 euroa ahkiomaksuineen, ryhmäalennuksilla 310 e). Lähtö junalla Helsingistä torstaina 20.3. klo 19.30 ja paluu Helsinkiin maanantaina 31.3. klo 9.37. Vaihtoehtoisesti voit saapua omilla kyydeillä Ivaloon tai Inariin perjantaina 21.3. noin klo 13.

Retkipalaveri pidetään Kavtsin hiihtoviikonlopun yhteydessä 8.-9.3. kerhon majalla Kärrikaltiossa Inkoossa.

Vaellukselle osallistujilta edellytetään säännöllistä etukäteisharjoittelua ja aiempaa talvivaelluskokemusta. Varusteiden hankinnassa autetaan tarvittaessa.

Ilmoittautumiset 18.1. mennessä (matkalippujen lunastuspäivä).
Panu Loisa, 050 585 9947, panu.loisa@welho.com

Aiun Uula

Ikä ja terveys

Aiun Uula oli peräti vaivaantunut korkean ikänsä aiheuttamasta huomiosta. Sattuipa sitten kerran Osuuskaupan pihalla nokitusten seurakunnan pastorin kanssa, joka tietenkin heti alkoi päivittelemään ikämiehen hyvää kuntoa.

- Uula se on oikein elävä esimerkki siitä kuinka terveet elintavat ja kristillinen elämä suovat ihmiselle pitkän iän ja henkisen vireyden.

- Nah, killa. Mie en oo viinaa maistanu, en tupakkia polttanu, enkä vierhaasen naishen koskenu ...

Pastori nyökytteli hymyssä suin kuunnellessaan Uulan tilitystä, kunnes ukko jatkoi: ... ennen ko mie kymmenen tävtin.

Aiun Uulan yhdeksäkymentävuotissyntymäpäivillä oli kirkonkylän terveyssisar yrittänyt rakentaa juttua päivän sankarin kanssa:

- Te kun olette nähneet asioita jo niin pitkän ajanjakson, niin kertokaapa meille mikä se teitä eniten kummastuttaa maailman muuttumisessa.

- Nah, enneni vain naiset söivät vihanneksii ja miehet ryyppäs viinaa. Nytteni nuoret tytööt juovat viinaa ja raahvaat miehet syövät salathia. Se musta on kummaa, vastaa juhlakalu empimättä.

- heikha -

TUNTURILATU

Tunturilatulaisten jäsenlehti, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa.

Julkaisija: Tunturilatu ry

Päätoimittaja:
Raimo Pahkala, Honkakatu 10,
87100 KAJAANI
puh. 08 637 009, 040 839 6638
raimo. pahkala@nic.fi

Toimitussihteeri:
Satu Ojala, Huittisten Sanomalehti Oy, Pl 36, 32701 HUITTINEN
pt. 02 5601 085, pk 02 566 654
satu.ojala@huittistensanomalehti.fi

Tunturilatu-lehden oma sähköpostiosoite:
tunturilatu@huittistensanomalehti.fi
Tiedotustoimikunta:
Satu Ojala (pj), Raimo Pahkala,
Iitu Gerlin, Juhana Häme

Ilmoitushinnat:
0,60 euroa pmm,
¼ sivu 290 euroa,
½ sivua 540 euroa
Koko sivu 900 euroa

Sivunvalmistus ja taitto:
Huittisten Sanomalehti Oy
Painopaikka:
Satakunnan Painotuote Oy 2007

Ilmestymisaikataulu 2008:

Numero	Aineistopäivä	Lehti jäsenillä
1	25. 1.	12. 2.
2	9. 5.	27. 5.
3	15. 8.	2. 9.
4	14. 11.	2. 12.

Osoitteen- ja nimenmuutokset:
Tunturilatu ja kerhot saavat kotimaan muutokset Väestörekisterikeskukselta, mikäli henkilö
ei ole kieltänyt tietojensa antamista.
He, samoin kuin ulkomaille muuttavat tai siellä olevat,
lähettävät itse muutosilmoituksensa jäsensihteerille:
Pirjo Sinilehto,
Veisunkatu 14 as. 5,
33820 TAMPERE,
puh. 040 763 1109
pirjo.sinilehto@kolumbus.fi.

HUOM. Suomen Latuun mm. Latu ja polku –lehteä varten jäsen ilmoittaa itse muutoksista
Marita Lassilalle puh. 09-4159 1116.
Nettisivuilla (www.suomenlatu.fi)
on tätä varten lomake.

SUURSAAREEN 8.-10.8.2008

Tunturilatu järjestää harvinaislaatuisen retken Suomenlahden Helmeen, Suursaareen. Suomenlahden suurimpiin ulkosaariin kuuluva Suursaari sijaitsee runsaan 40 km päässä Kotkasta. 11 kilometrin pituisella saarella riittää ihasteltavaa. Paikoin jyrkkinä muureina kohoavat korkeat kalliot antavat villin ulkoasun omaperäiselle saarelle, kun taas Itäranta hiekkaisine poukamineen on kutsuvan kaunis. Suursaaren luonnon ulkoinen ilme on koostumus jääkauden ja meren yhteistä muovaelmaa. Vuoteen 1939 saari kuului Suomelle ja oli eräs suosituimmista käyntikohteista.

HINTA TAMPEREELTA/TAMPEREELLE (Edellyttää väh. 30 lähtijää)
455 €/henkilö hotellimajoituksella, 410 €/henkilö telttamajoituksella ateriat hotellissa ja 320 €/henkilö telttamajoituksella omissa ruuissa. Lähtö Treelta 8.8. klo 05.00 ja paluu 10.8. klo 24.00 rajamuodollisuuksien sujumisesta riippuen.

HINTAAN SISÄLTYY (valitusta em. hintavaihtoehdosta tietenkin riippuen):
Bussikuljetus Tampereelta Viipuriin ja laivan lähtösatamaan meno-paluuna, lounas mennessä Viipurin Pyöreässä Tornissa, laivaliput menopaluuna Viipurista Suursaareen, majoitus Suursaaressa 2-, 3- ja 4-hengen huoneissa tai omassa teltassa, ateriat Suursaaressa: 2 x aamiainen, 2 x illallinen, 1 x lounas, 1 x eväät laivalle tai kokonaisuudessaan omat eväät, hoitokuluvakuutus viisumia varten matkapäiville.

LISÄMAKSUSTA: Ryhmäviisumi Suomen kansalaisille 45 €/henkilö

HINTAAN EI SISÄLLY: Peruutusturvamaksua (Peruutustapauksissa lääkärintodistus ei pienennä peruutuskulujen määrää, suosittelemme matkavakuutuksen ottamista.)

RYHMÄN VETÄJÄ JA LISÄTIEDOT: Timo Tulosmaa, GSM 040 7440565 tai timo.tulosmaa@sci.fi.

ILMOITTAUTUMISET JA VARAUSMAKSU: 31.12.2007 mennessä ilmoittautumiset Timo Tulosmaalle ja 50 €/hlö varausmaksu Tunturilatu ry:n tilille Sampo 800015-135331, viestiksi "Suursaari" + lähtijöiden nimet.
Retken peruuntuessa Tunturiladun toimesta varausmaksu palautetaan.

VASTUULLINEN MATKANJÄRJESTÄJÄ: Kymenmatkat Oy, Kotka.

RETKITOIMIKUNTA

Tutustu toimintaamme myös osoitteessa:

www.tunturilatu.fi

KAUPPA AVOINNA

Kaikki hyvät jäsenet ottakaa yhteyttä TL:n myyntiartikkeleiden tilausasioissa puh. 0400 644 246 ilt. tai viikonl. tai osoitteella Saarijärventie 7 A 3, 40200 Jyväskylä. Toimitus tapahtuu postitse tai sopimuksen mukaisesti. Toimituskulut lisätään laskuun. Tavaraa annetaan myös myyntitiliin.

Myyntiartikkeli	á €-hinta	Viitenro
Jäsenmerkki	1,70	123
Pinssi	1,70	136
Postikortit=kämpät 3 eril.	0,20	123
Eräretkeilyn perusteet	11,80	152
Balggis-polku	1,70	165
Susimerkki	5,00	123
Susimerkki nauhalla (susimerkit vain susille)	6,80	123
Kämppien avain	100,-	107
Jäsentarrat		123
-isompi (172x54 mm)	1,30 /kpl	
-pienempi (42x17 mm)	2,00/kpl/12 kpl liuska	
50-vuotishistoria -teos	15,00	220
Porannahkainen kahvipussi 60-vuoden juhlaesine	30,00	204

Kämppien avaimen voi lunastaa kaksi (2) vuotta Tunturiladun jäsenenä ollut henkilö. Avainanomus on tehtävä TL:n johtokunnalle. Toimitus tapahtuu postiennakkona, karttojen, kämppäkorttien, käyttö- ja järjestyssääntöjen kera. Anomuskaavakkeita saa allekirjoittaneelta ja sihteeri Riitta Gerliniltä.

MAKSUASIOISTA

Tunturiladun pankkitili on Sampo 800015-135331 ja tälle tilille maksetaan kaikki Tunturilatua koskevat maksut, myös uusien jäsenien jäsenmaksut tarpeellisin tiedoin (mm. osoite välttämätön) paitsi ns. "vanhat jäsenet" maksavat aina jäsenmaksunsa Sammon jäsenmaksujen keräilytilille/TL, joka on jäsenmaksukortissa viitenumeroineen. Uudet jäsenet eivät voi maksaa tälle tilille.

KÄMPPIEN=KIINTEISTÖJEN KÄYTTÖMAKSUT

Näitä maksuja suorittaessa on toivottavaa käyttää kämppien viitenumeroita. Tällöin ei tarvitse laittaa muita merkintöjä esim. kämpän nimeä. Viitteellinen maksusuoritus on paljon halvempi pankkikuluilta ja näin säästö on vuodessa huomattava pankkikuluissa. Kämpillä on edelleen rahalippaat, joihin voi myös suorittaa Tunturiladun yleisen kokouksen päättämän minimimaksun 5 €/vrk/hlö, vanhempien mukana olevilta alle 12-vuotiailta kämppämaksua ei peritä.

Aihkin kämppämaksu on 15 €/pv/koko kämppä. Viitenumero 806. Kämpän varaus tehtävä Raimo Pahkalalle, häneltä saa avaimen. Yhteystiedot löytyvät puheenjohtajan tiedoista.

Kämppien viitenumerot ovat: Susikyrö 505, Susi-Talas 602, Susi-Kiisa 709.

Yhteydenottoja odotellen!

Talviterveisin! Jaana Sorjonen

Tunturilatu - erätaitoja ja elämyksiä

RETKIMUISTIO VUONNA 2008

Retkitoimikunta on koonnut listan niistä eri kerhojen suunnittelemista retkistä ja vaelluksista, joihin ovat tervetulleita kaikki tunturilatulaiset riippumatta siitä, ovatko he kerhojen jäseniä vai ei. Tapahtumien yhteyshenkilöt, jotka antavat lisätietoja on ilmoitettu tässä muistiossa tai saatte ne selville soittamalla kerhojen sihteereille, joiden puhelinnumerot ovat kerhopalstalla Tunturilatu lehdessä.

RETKIÄ VUONNA 2008

Maaliskuu

viikko 11 ja 12 Hiihtovaellus Kilpisjärvi - Susikyrö — Retkitoimikunta
Lähtö Helsingistä 7.3.08 junalla Kolariin ja siitä linja-autolla Kilpisjärvelle. Yöpyminen Haltinmaassa ja vaellus alkaa su 9.3. Reitti alustavasti on: Kilpisjärvi - Halti - Porojärvenlaaksoon - Norjanrajaa Leppävaaraan - Hetta - Susikyrö. Matkaa kertyy n. 250 km. Susikyröön saavutaan pitkänäperjantaina ja kotimatka alkaa yöpymisen jälkeen la 22.3. linja-autolla sekä junalla Kolarista. Vaelluksen yöpymiset on pääosin kämpissä, mutta teltat otetaan mukaan. Kustannukset liikkuvat n. 250 € suuruusluokassa. Ilmoittautumiset 1.2. 2008 mennessä.
Tiedustelut ja ilmoittautumiset Esa Säde puh. 040 510 2895 tai Markku Salminen puh. 040 548 4600 sähköposti markku.a.salminen@netti.fi

Huhtikuu

24.4.-3.5.08 Naisten hiihtovaellus Haltille — Geatki
Lähtö Huittisista 24.4. aamulla, yöpyminen Kolarissa, josta ajetaan aamulla Kilpisjärvelle. Yöpymiset varaustuvissa. Reissun jälkeen palataan Kolariin, jossa saunotaan ja yövytään. Kotimatkalle lähdetään la 3. 5. **Tiedustelut ja ilmoittautumiset 23.3. mennessä Airi Ala-Juusela puh. 040 7281 877 tai Satu Ojala puh. 050 5234 844, sähköposti satu.ojala@dnainternet.net Huom. Paikkoja rajoitetusti.**

Heinäkuu

18.-27.7.08 Naisten vaellus Susikyrön maisemissa — Geatki
Lähtö Huittisista 18.7. illalla. Susikyrö on tukikohtamme, josta teemme pari-kolme yön, kahden vaelluksia palaten aina välillä Susikyröön. **Tiedustelut ja ilmoittautumiset 18.6. mennessä Airi Ala-Juusela puh. 040 7281 877 tai Satu Ojala puh. 050 5234 844, sähköposti satu.ojala@dnainternet.net**

25.7.-6.8.08 Login 30 v -juhlavaellus Norjan Hardangerviddalle. — Logi
Mennään Turusta bussilla ja laivalla Tukholmaan ja jatketaan Oslon kautta eteläisen Norjan hienoille tunturialueelle vaeltamaan. Viikon vaelluksen jälkeen tutustumme pari päivän ajan bussituristeina nähtävyyksiin. Palaamme samaa reittiä 6.8. aamulla. Tarkempaa tietoa tulee seuraavaan Tunturilatulehteen. Myös Paavo Kramsulta voi kysyä lisää puh. 040 706 2764 tai paavo.kramsu@luukku.com

Elokuu

28.-31.8.08 Pidennetty viikonloppuvaellus Seitsemiseen tai vaihtoehtoisesti johonkin muuhun lähiseudun kansallis- tai luonnonpuistoon. Vaellus on tarkoitettu koko perheelle ja mukaan voi tulla myös perjantai-iltana. **Tiedustelut ja ilmoittautumiset 2.8. mennessä Airi Ala-Juusela puh. 040 7281 877 tai Satu Ojala puh. 050 5234 844, sähköposti satu.ojala@dnainternet.net**

Monet kerhot menevät tunturiviikoilleen omilla linja-autokuljetuksilla.
Kysy kyytimahdollisuutta, jos olet menossa samaan suuntaan ja samaan aikaan, se on kaikille edullista.

Ilmoittakaa kerhot retkiä, vaelluksia, melontaa, pyöräilyä jne. retkimuistioon, sillä joku tunturilatulainen voisi haluta mukaan kaverin puuttuessa, mielenkiintoisen kohteen takia, edullisemman kustannuksen takia jne.

Seuraavan retkimuistion aineisto mennessä osoitteella:

Markku Salminen, Vuoritie 24, 04400 Järvenpää
puh. koti (09) 2919916, matkap. 040 548 4600
sähköposti: markku.a.salminen@ netti.fi

Retkitoimikunt

Tsietsan väki viihtyi Susi-Kiisalla

Kiisajärven sinisyyttä. Kuvannut Reijo Koski.

Vihdoinkin! Rinkat pakattuina ja mieli odotuksia täynnä nousimme bussiin Siilistä anivarhain, jo viideltä.

Jätimme Pirkon ja Erkin Kevon kanjonin parkkipaikalle matkalla, he halusivat telttailla ja vaeltaa koko viikon.

Bussimatka oli uuvuttava, perillä Nuvvuksessa olimme kahdeksan jälkeen ja Susi-Kiisan kämpällä juuri ajoissa ennen pimeän tuloa. Onneksi Pentti, Hannu, Lauri, Kalevi ja Ene olivat lämmittäneet saunan ja laitelleet kynttilät palamaan niin kämppään kuin kammiin ja keittokatokseenkin. Korolaiset olivat jo nukkumassa teltassaan.

Itse kukin majoittui ripeästi jonka jälkeen saunaan ja makkaranpaistoon. Ilta sujahti pikaisesti, viimeiset poistuivat Anteron makuuhuoneesta (keittokatoksesta) puoliltaöin.

Nuvvukselle

Rauhallisten aamutoimien jälkeen suunnistimme sunnuntaina kohden Nuvvustunturia, joka näkyi kämpälle melkoisena nyppylänä. Ruskastakin alkoi jo olla selviä merkkejä. Nuvvusjoen ylityspaikkaa etsimme hieman, eihän se koskaan kohdalle osu poluttomassa maastossa.

Ylhäällä oli mukavat maisemat, Teno kiemurteli laaksossaan vähävetisenä ja tuntureita näkyi joka puolella.

Helli, Tuula ja Urpo olivat nousseet Nuvvuskaidin päälle ja keränneet kiviä, varpuja ja heiniä koristeeksi pöydälle.

Illan suussa alkoivat tositoimet: Susi-Kiisa Open golfturnaus. Rata oli vaativa ja monimuotoinen, vain yksi viheriö ja enemmänkin karheikkoa. Sade kuitenkin keskeytti kisan ja ohjelma jatkui katoksessa yhteislaulun merkeissä pitkälle iltaan.

Ihana kuunnella hiljaisuutta

Maanantaina oli sumuinen ja kostea aamu.

Sumu peitti Kiisajärven aika-ajoin ja häipyi taas kiiveten Nuvvuskaidin rinteille. Mikäpä oli ihaillessa maisemaa ja kuunnellessa hiljaisuutta!

Katos heräsi kuitenkin pikkuhiljaa eloon ja pian astioiden kilinä ja hyvän huomenen toivotukset täyttivät äsken niin hiljaisen tienoon.

Pikainen reissu bussille noutamaan loput ruuat. Ihailimme Nuvvustunturia joka näyttäytyi ujosti sumun seasta.

Päivän retki suuntautui Nuvvus Ailigas tunturille. Ruska oli syventänyt värejään eilisestä, puurajan yläpuolella maaruska oli jo upea. Seurailimme löyhästi polkua varvikossa vaeltaen. Sopuleita ja poroja näkyi koko ajan. Jossain välissä Tenon laaksokin pilkahti kaukana alhaalla. Antero havaitsi harmaan vilahduksen kivikossa luullen sitä poroksi. Menipä vanha lapinkävijäkin vipuun, jänishän siellä loikki.

Huipulla oli viileää mutta näkymä korvasi nousun rasituksen ja pienet vilunväristykset. Tuntureita oli koko horisontin täydeltä ja ruskan värit hivelivät silmiä. Teno jatkoi laiskaa matkaansa laaksossaan kuten oli tehnyt aina. Seuraamme liittyi vikkelä kärppä joka vilisteli kivenkolosta toiselle tarkkaillen meitä uteliaana.

Alastulo sujui nopeaan, pian oltiin taas etsimässä ylityspaikkaa. Se tuotti hankaluuksia, vihdoin löytyi ”ehkä”-paikka. Miehet avittivat ketjussa meidät yksitellen yli, vain Varpun ja Klasun kengät ryyppäsivät hieman vettä.

Kämpällä meitä odottivat kalamiehet. Nilijoelta ei ollut löytynyt sopivia suvantoja joten oli tyytyminen omiin sapuskoihin. Helli ja Tuula olivat ahkeroineet taas marjoja, kaarnikoita ja puolukoita. Oivallista keitto- ja soseainesta.

Ruuan jälkeen golfturnaus jatkui. Kisa eteni vaihtelevasti, Reijo ja Kalevi alkoivat erottua muusta joukosta. Juhani kiri kuitenkin mustana hevosena kakkoseksi, odotetusti Kalevi voitti ja Reijo oli kolmas.

Jälleen viileä ilta, hetki istuskelua katoksessa ja sitten tutumaan.

Leiripaikka Nilijoella

Tiistaiaamu oli kirkas ja kylmä, oli ollut pakkasyö. Kuuden jälkeen alkoi sumu jälleen leikkiä järven pinnalla nousten välillä hyväilemään Nuvvuskaidin rinteitä.

Kymmeneltä lähti kuusi meistä yön yli retkelle kohden Gammioaivia. Sää oli kirkas ja taival sujui leppoisasti välillä mönkijänpolulla, välillä maastossa. Paljakassa näimme 70 poron lauman, ne kulkivat pitkänä nauhana pitkin rinnettä.

Hyvissä ajoin olimme hienolla leiripaikalla Nilijoen lähistöllä.

Illansuussa teimme lenkin Nilijoen varteen kulkien sen rantatörmää. Antero bongasi suvannosta taimenen, kuvasi sen ja laski menemään. Uusi kalastusmuoto catch and release-tyylin rinnalle!

Viimeiset auringonsäteet Paistunturien ylitse lämmittivät rantapenkereen kiviä ja mättäitä joilla istuskelimme hyvän tovin. Palailimme leiriin hissukseen ja ihastelimme kuinka hyvä golfkenttä olisikaan aivan takapihalla.

Nuotiolla makkaraa paistaessa huomasimme ehkäpä Suomen ainoan makkarapuuesiintymän leirin liepeillä. Kaikki kolme lajia (Hiillos-, Ukko-Pekka- ja Kabanossitunturikoivu) olivat juuri parhaassa sadonkorjuuvaiheessa.

Illalla alkoivat tähdet pikkuhiljaa ilmestyä taivaalle ja arvailimme josko revontulet näyttäytyisivät yöllä. Taivaankannella ei kuitenkaan näkynyt muuta eloa kuin pari satelliittia ja viileys ajoi taas teltan lämpimään.

Värejä tuli lisää yöllä

Yöllä oli alkanut sade joten keskiviikon teltta-aamu oli harmaa. Aamiaiset laiteltiin telttojen eteisessä ja laavussa. Lähtö sujui ripeästi ja vaeltaessahan ei tihkusade haitannut.

Luonto oli jälleen lisännyt värejä yön aikana. Punaista näkyi maaruskan lisäksi rinteen puissakin. Juolukan uusi sävy, fuksian ja luumun sekoitus ihastutti erityisesti.

Reitti kulki vaihtelevasti helppoa paljakkaa ja vaikeita mutta onneksi lyhyitä kivisiä nousuja. Välillä tuuli kylmästi mutta matkaa tehden ei kylmä yllättänyt.

Ennen laskeutumista kämpälle kävimme katsomassa naapurin kämppää Kiisajärven vastakkaisella rinteellä. Sieltä laskeutuminen ja nousu jälleen polulle oli rankka mutta perillä olimme hetkessä ja saimme rinkat pois painamasta.

Kämpälle jääneet olivat marjastelleet ja vaellelleet lähimaastossa. Miehet olivat tehneet saunan eteen terassin kaiteineen, se oli tosi tarpeellinen.

Muutamia lumihiutaleita alkoi sadella nukkumaan mennessä.

Lumihuiput näkyviin

Torstaina aamupäivällä retkeilimme pieninä ryhminä Kiisajärven ympäristössä. Nuvvuskaidilta näkyivät Norjan puolelta ensi kerran lumiset huiput, sinne oli yöllä satanut lunta. Värien kontrasti oli upea, ruskamatto alhaalla ja valkoharmaat tunturit pilvipeitteisine huippuineen yläpuolella.

Puoliltapäivin lähdimme käymään Utsjoella. Tenon laaksoa ympäröivät tunturit esittelivät värejään pilvistyneestä säästä huolimatta.

Utsjoki oli pian katsottu, herkut ostettu ja munkkikahvit juotu. Tulomatkalla kuvattiin Rastigaissea levikkeeltä.

Kämpällä aloimme valmistella illalla vietettävää pikkujoulua. Pöydät koristeltiin joululautasliinoin, ulkotulet ja tuikut viritettiin paikoilleen ja lettutaikina tehtiin valmiiksi.

Ohjelmassa oli Anteron Tiernapojista sovittama yksinäytöksinen esitys, Kolme iloista tierapoikaa. Esitys sai yleisön varauksettoman suosion ja esiintyjät aplodeerattin esiin uudelleen.

Ilta jatku letunsyönnin ja muiden omien herkkujen parissa kunnes illan viileys lopetti juhlan.

Yatzy-kisa kammissa

Perjantaina oli vapaata puuhastelua lämpimikseen mm. golfin parissa. Useimmat veivät jo osan tavaroistaan bussille, olisi aamun lähtö helpompi.

Kammissa oli Yatzy-kisa jonka Hannu voitti. Aloittelijan tuuria!.Päättäjäisillan kahvitteluherkut, tikkupullat mansikkahillolla ja aprikoosipiirakat vaniljakastikkeen kera katosivat pian herkuttelijoiden suihin. Viimeisen illan haikeus hiipi mieliin mutta oli mentävä nukkumaan, aamun lähtö oli aikainen.

Ruokapussissa vain tarpeellinen jäljellä

Lauantaina aamupalan laitto oli helppoa, ruokapussissa oli jäljellä vain tarpeellinen. Rinkan pakkaus, siivoilu ja paikkojen lukitseminen.

Seitsemän jälkeen porukka alkoi pikkuhiljaa suunnata kohden tienvartta ja bussia. Hannu, Lauri ja Kalevi jäivät vielä käsittelemään keittokatoksen pöydät kuivumaan. Tulisivat sitten perässä Kalevin autolla.

Bussi pääsi lähtemään ajoissa mistä kuski kiitteli kovin. Poimimme Pirkon ja Erkin kyytiin matkalta ja niin oli edessä turruttava istuminen kotia kohden, menneen viikon tapahtumia kerraten.

Seija Vihervuori

Kiisa - Paistuntunturit Antero Konttisen kuvaamina.

Riekonmarja, kuvannut Antero Konttinen.

Tiernapojat: Otasalamppupoika, Kihti ja Aslakki.